

Hvide Sande Fiskeauktion

Statsautoriseret
v. Henning Værns
Telefon (07) 31 10 89

Hanstholm Fiskeauktion

Statsautoriseret
v. Ib Holm Sørensen
Telefon (07) 98 11 68

Thorsminde Fiskeauktion

Statsautoriseret
v. Harald Winkel
Telefon (07) 49 51 23

SEJL TIL BORNHOLM

med BORNHOLMSTRAFIKKEN
»Bornholm«, »Kongedybet«,
»Hammershus« og »Rotna«

Daglig afgang fra København kl. 23.55
Daglig afgang fra Rønne kl. 23.00

I sommersæsonen tillige dagture flere af
ugens dage. Hver dag gennemgående for-
bindelser via Sverige.

BORNHOLMSTRAFIKKEN



LEMVIG TANDTEKNIK

Madsen
eksam. tandtekniker
ALT I MODERNE TEKNIK
Torvet 1 . Tlf. (07) 82 02 45

KØB



DANSK

ESBJERG

TOVVÆRKSFABRIK A/S

Telefon (05) *12 40 00



Snorrevodstromler?

Så
GRENAA
STUNT
MACHINE

Lad os tage slæbet !!

Grenaa Smede og Maskinfabrik A/S
Tlf. (06) 32 08 77

DEN DANSKE BANK
AF 1871 AKTIESELSKAB



Hurup - Bedsted - Hørdum
Vestervig

POUL RAHBEK

Smede- og maskinværksted
Thyborøn . Tlf. (07) 83 10 61

**Sømandshjemmet
& Afholdsrestaurant**

★
Thyborøn . Tlf. (07) *83 12 44

Thyborøn Fiskeauktion

Statsautoriseret
v. Jens Steen
Telefon (07) *83 14 11



Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 1

1. halvår 1981

48. årg.



Det er adskillige år siden pressefotograf Knud Rasmussen, dagbladet »Vestkysten« tog dette dejlige billede af roredningsbåden Sønderho. Vi bringer billedet fordi fonden Gamle Sønderho bl.a. med en check fra Privatbankens kulturelle fond, har erhvervet det gamle redningshus i Sønderho på Fanø og nu vil lave et museum her.

REJS MED



D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBSSKAB

Gadgaard Nielsen · Lemvig

Bogtryk · Offset · Tlf. (07) *82 15 00

Papir en gros · Kontorforsyning · Tlf. (07) *82 17 11

LEDIG

Marketerieret

»NY HAVN«

ESBJERG

Indeh. Svend Jørgensen

Kaffe og smørrebrød

Telefon (05) *12 82 88

LEDIG

MODERNE • AKTIV • VENLIG

ANDELS-SILDEOLIEFABRIKEN

NY HAVN · ESBJERG

SILDEOLIE – EKSPORT

SILDEMEL – PRODUKT »999«

TLF. (05) *12 09 99

TELEGR.-ADR.: ANSILD

DANMARKS

HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE

Uafhængigt ugeblad for udenrigshandel og shipping

Abonnement: 20 kr. årlig.

Bestilles på ethvert posthus samt på ekspeditionen

Artillerivej 40 B · København S · Tlf. (01-27) AStA 782

Dampskibsselskabet

TORM

København

J. GRUMSEN

MASKINFABRIK

Tlf. (05) *12 54 22

ESBJERG

JØRGEN HANSENS

SKIBSSMEDIE

v. K. Nielsen

Morsøgade 11 · Esbjerg

Telefon (05) 12 12 33

LEDIG

HANSTHOLM SØMANDSHJEM

Cafeteria · Restauration

Nye, moderne værelser

Tlf. (07 96 41 11) lokal 145

AKTIESELSKABET

DET ØSTASIATISKE KOMPAGNI

SEJL OG MOTOR

Det store magasin for sejlsport

Køb det i kiosken eller bestil

abonnement på tlf. (01) 12 80 40

Esbjerg

Vestjysk Krystal Isværk ²/_s Tlf. (05) 12 00 66

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 1

1. halvår 1981

48. årg.

»Fru Martha Kirstine Lerches Legat«

Af G. Aaskov Petersen

Ovennævnte legat, der henhører under »Foreningen af danske Redningsmænd« og omfatter kystredningstjenestens personel på Vestkysten, er i år blevet uddelt for første gang, og »Tidsskrift for Redningsvæsen« har i den anledning anmodet mig om at fremkomme med en omtale af legatet, dets tilblivelse og sagens forløb.

Uddelingen, der fandt sted efter et bestyrelsesmøde i september sidste år, er formentlig den del, som har størst interesse og kan derfor passende danne indledning.

Der var efter forskreven bekendtgørelse indkommet 1 indstilling og 14 ansøgninger omfattende i alt 27 personer, som alle fik andel i legatet.

De enkelte portioners størrelse blev fastsat af legatbestyrelsen på grundlag af fundatsens bestemmelser samt de i ansøgninger og indstilling beskrevne forhold.

Ved uddelingen fordeltes 14.800 kr., der efter legatets formål og forskrifter tilfaldt redningsmænd, der har sat deres liv på spil under redningsaktioner på Vesterhavet samt enker og livsarvinger under 21 år efter redningsmænd, som er omkommet under redningsaktioner på Vesterhavet.

Det kan i denne forbindelse nævnes, at en samlet tildeling gik til en redningsbådsbesætning, som under 2 på hinanden følgende redningsaktioner udsatte sig for betydelig risiko bl. a. på grund af vejrforholdene med stormende kuling og stærk frost samt fartøjets overrisning.

Til grund for legatet ligger et testamente oprettet af fru Martha Kirstine Lerche, f. Bostholm, der havde indsat »Foreningen af danske Redningsmænd« som universalarving og således, at kapitalen bestyres af foreningens formand samt 2 af Redningsvæsenet udnævnte personer.

Testamentet bestemmer, at kapitalen anbringes i obligationer, og at udbyttet udbetales årligt i 2 legatportioner til redningsfolk, der har sat deres liv på spil for at redde andre ved redningsaktioner på Vesterhavet, eller enker eller livsarvinger under 21 år efter redningsmænd, der er omkommet på Vesterhavet for at redde andre.

Endvidere må der ikke tillægges noget honorar for at sidde i legatets bestyrelse.

Fru Lerche boede i København og døde den 23. maj 1975 i en alder af 70 år, og der foreligger intet

om bevæggrunden til at testamenterer boet til oprettelse af et sådant legat under »Foreningen af danske Redningsmænd«.

Til at repræsentere foreningen ved boets behandling valgtes foreningens formand

Wenzel O. Rasmussen, Grenå samt

P. Munk Pedersen, Nørre Vorupør og

Robert Iversen, Thyborøn

der senere udgjorde legatets første bestyrelse.

Af arbejds- og rejsemæssige årsager var det vanskeligt for de pågældende at deltage i de ret mange møder og forhandlinger i forbindelse med boets behandling og afvikling samt legatets oprettelse, hvorfor undertegnede, som boede i København, indvilligede i på foreningens vegne at medvirke ved sagerne behandling og at holde foreningen underrettet om forløbet.

Dette arbejde førte senere til en fortsættelse som forretningsfører for legatet.

I juli 1975 afholdtes hos Executor testamenti registrerings- og begyndelsesforretning, der i september s.å. blev gennemgået og underskrevet af foreningens repræsentanter, som samtidig besigtigede det registrerede og testamenterede bohavne m.v., der herefter ved Executors foranstaltning blev indsat på auktion og solgt over 4 gange, hhv. oktober, november og december 1975 samt marts 1976.

Provenuet heraf blev optaget i Executors regnskab over boet.

I oktober 1976 deltog foreningens repræsentanter i afsluttende skiftesamling, hvor Executors regnskab og repartition i boet pr. 1/9-1976 blev gennemgået og underskrevet. Nettoarven var her opgjort til kr. 156.716,17 i kursværdi, hvoraf kr. 85.941,92 forelå i

HUSK!

Årsmødet på hotel
»Klitrosen«, Slettestrand
lørdag den 25. juli 1981
kl. 10

obligationer; men aktiverne blev ikke overtaget, idet der intet forelå vedrørende legatet.

Udkast til fundats blev herefter udarbejdet i samarbejde med foreningens repræsentanter og tilstillet Executor til videre foranstaltning.

Med de ændringer der fremkom ved udkastets forelæggelse for respektive myndigheder og instanser, blev fundatsen underskrevet den 7. juni 1978 af Executor og den af Farvandsdirektoratet udnævnte bestyrelse.

Fundatsen blev herefter stadfæstet af Dronningen den 12. juni 1978 gennem Forsvarsministeriet og derpå efter kopiering tilsendt Skattedepartementet og Skifteretten.

På datoen for legatets og fundatsens oprettelse overtog formanden for legatet dets aktiver, hvoraf kontantbeholdningen blev overført til legatets nyoprettede bankkonto, mens obligationerne blev indskrevet i depot på legatets navn i de pågældende kreditforeninger.

Efter ønske fra Rigsrevisionen blev obligationsbeholdningen opskrevet til nominal værdi, hvorefter de pr. 7. juni 1978 ved legatets oprettelse overtagne aktiver udgjorde kr. 221.065,75.

Efter fundatsen skal legatet uddeles i hvert års februar måned; men af revisionsmæssige grunde samt udarbejdelse af ansøgningskemaer m.v. lod dette sig ikke gøre i 1979, hvor det første bestyrelsesmøde blev afholdt den 10. marts.

Arbejdsgangen og retningslinierne for legatet blev herunder fastlagt, og det blev besluttet at indkøbe obligationer til forøgelse af renteafkastet samt imødegåelse af inflationstendensen og en »udhulning« af legatets midler.

Efter ansøgning på grund af svigtende helbred har Farvandsdirektoratet fritaget P. Munk Pedersen, Nørre Vorupør som medlem af legatets bestyrelse med udgangen af 1979 og samtidig udnævnt stationsleder Martin Sørensen, Hirtshals som nyt bestyrelsesmedlem fra 1. januar 1980.

Bestyrelsen består herefter af

Wenzel O. Rasmunse, Grenå (formand),
Robert Iversen, Thyborøn og
Martin Sørensen, Hirtshals.

Legatets uddeling i 1980 blev som foreskrevet i fundatsen bekendtgjort i oktober 1979, og der indkom det i indledningen nævnte antal ansøgninger, hvilket skabte et problem for bestyrelsen, idet testamente og fundats foreskriver uddeling af kun 2 legatportioner som tidligere nævnt.

Da det lå bestyrelsen meget stærkt på sinde at forsøge at få dette forhold (eller misforhold) ændret, blev der herom optaget korrespondance med Farvandsdirektoratet og senere med Forsvarsministeriet, som ved Justitsministeriet fik udvirket, at legatet nu kan uddeles »i 2 eller flere« portioner.

Dette var en meget stor forbedring af legatets virksomhed, og medvirken hertil var Forsvarsministeriets forståelse for sagen, og at Executor var i stand til at udtale, at den ønskede ændring helt og fuldt var i overensstemmelse med fru Lerches tanker og hensigt med legatet.

Bestyrelsen havde også ønske om, at legatet skulle omfatte personalet ved samtlige redningsstationer; men her havde det været fru Lerches ønske, at kun redningsfolk på Vestkysten kom i betragtning, - og herved blev det så.

Legatet skulle nu omsider være inde i sin rette gænge, og den bundne kapital i obligationer, hvorfra renterne til uddeling kommer, udgør for tiden kr. 278.850,00. Med en rimelig tilvækst til denne kapital år for år må det påregnes, at legatet også i fremtiden vil kunne indfri den hensigt og de ønsker, fru Lerche havde, da hun i sin tid oprettede testamentet og betænkte »Foreningen af danske Redningsmænd«.

Atter et redningsbådsmuseum



Den jyske vestkyst er efterhånden rig på redningsbådsmuseer. Sidst er også Fanø kommet med, idet fonden »Gamle Sønderho« har erhvervet den gamle redningsbådsstation i Sønderho. Formanden Ove Kromann-Rasmussen fortæller til Esbjerg Ugeavis at bestræbelserne på at erhverve ejendommen har været lang og med mange problemer. Fyr- og vagervæsenet havde i sin tid lovet fonden overtagelse af grund og bygninger, men dette løfte blev glemt, da ejerforholdet senere overgik til Farvandsdirektoratet, der solgte det hele til en campingpladssejer. Han havde dog forståelse for fondens ønske, og det lykkedes at overtage grund med bygninger med hjælp fra Miljøstyrelsen.

En sommerhusejer i Sønderho, fhv. bankdirektør Svend Aage Larsen, Roskilde formidlede kontakten til Privatbankens kulturelle fond, som i april i år via bankdirektør P. Weile, Esbjerg overrakte fondens formand en check pålydende kroner 15.000,-.

Det er tanken, at redningshuset skal være åbent for publikum under Sønderho-festen i juli i år og man vil fremvise den gamle roredningsbåd. Det er dog ikke den originale der står i Sønderho. Den blev ført til Grønland. Men det er lykkedes fonden at skaffe en tilsvarende.

Til grunden hører også et smalt stykke jord vest for redningshuset, og det har man undret sig meget over. Forklaringen blev fundet. Jordstykket blev i sin tid brugt til at opmarchere hestene, der skulle trække redningsbåden til havet.

Redningsstation Sønderho blev oprettet i 1887 og frem til 1920 har stationen reddet 90 søfolk.

SKIBSFORLIS I EN KOLD TID

Forlis, havari og ophold i det iskolde havvand har i årets første måneder kostet menneskeliv. Det er tragisk for dem, der bliver tilbage og det må mane til eftertanke for alle fiskere, der hidtil har undgået en sådan ulykke. De to måneder har også vist eksempler på lykkelig udgang af et ophold i det iskolde havvand. Heldige omstændigheder gav det gode resultat.

Det var minutter - måske mindre - om at gøre, før tre Hvalpsund-fiskere lørdag den 14. februar havde mistet livet i Vesterhavets iskolde bølger nord for hofde 72 ved Agger Tange. De blev reddet af mandskabet på Agger-kutteren »Gerda Iversen« hvorfra et besætningsmedlem, Jens Erik Ruby, iført overlevelsesdragt sprang i havet og fik de tre forfrosne fiskere reddet.

Den 57-årige fiskeskipper Jens Braadgaard Andersen, Hvalpsund, var om morgenen stået ud fra Thyborøn med sin kutter, A 319 »Diana« af Hvalpsund for at røgte torskegarn ud for Lodberg. Ombord var desuden den 20-årige fisker Jørgen Christensen, samt den 17-årige skoleelev Leif Persson, begge fra Hvalpsund. Med fangsten på ca. 100 kg torsk og fiskegrejet ombord satte kutteren kursen sydover, skriver Thisted Dagblad. De havde ret kraftig sidevind og ca. en sømil nord for hofte 72 og i samme afstand fra kysten, væltede kutteren pludselig helt over på bagbord side. Besætningen, såvel som skipper, forsøgte straks at bringe skibet i balance, men der var kommet for meget vand ind til motoren, som satte ud. Allerede mens havnevagten i Thyborøn blev anmodet om hjælp, begyndte kutteren at synke og få minutter efter var »Diana« forsvundet under havets overflade. De ombordværende fandt bogstaveligt talt sig selv i vandet. Den hastige nødmelding til havnevagten i Thyborøn var blevet opfanget af Agger-kutteren »Gerda Iversen« som lå i havnen med motoren igang og herfra meldte man sig til havnevagten. Vagten forstod situationens alvor og betydningen af de kostbare minutter. Han opfordrede »Gerda Iversen« til omgående at gå ud, mens han selv alarmerede redningsbåden.



Ulykken var også blevet observeret af to lystfiskere, der alarmerede redningsstation Vester Agger. Herfra afgik kort tid efter redningskøretøj med raketmateriel, man da det nåede til hofde 72 var redningsaktionen overstået. Tilsvarende var det gået for motorredningsbåden fra Thyborøn og redningstjenestens helikopter, der begge kunne dirigeres tilbage.

TO SKIBSFORLIS PÅ SAMME DAG

Både redningsstation Vester Agger og station Thyborøn kom endnu en gang i aktion denne dag. Klokken 16.50 sendte kutter AS 17 »Vesterhavet 2« af Grenå nødsignaler. Kutteren, der var på 15 tons havde fået motorstop og drev hastigt mod land mellem hofde 79 og 80 på Agger Tange. Da redningskøretøjet nåede frem tog kutteren bunden på 3. revle og der blev omgående skabt kontakt til skibet fra land med en raketline. De to fiskere ombord satte en gummiflåde ud, men forblev ombord til kutteren var drevet ind på 1. revle. Herefter gik de i flåden som hurtigt blev halet i land af redningsmandskabet. Redningsbåden fra Thyborøn var på positionen indtil redningen var en kendsgerning og kunne derefter returnere.

Tørre, men noget chokerede, fortalte de to brødre Ole og Benny Jensen, at de havde forsøgt at starte op igen, men det var ikke lykkedes, hvorfor de havde kastet anker. Ankeret var dog ikke i stand til at holde kutteren, som tog til drift, og det var med nød og næppe, at den undgik at blive slået ind mod enden af hofde 80.

Grenå-kutteren »Vesterhavet 2«, der er bygget i 1912, blev i løbet af natten så maltrakteret af Vesterhavet, at det blev besluttet at bjerge de ældre dele fra skibet. Dramaet varede en halv time - meget kort tid, men alligevel så lang tid som formiddagens dramatiske forlis.

SEJLET NED AF UKENDT SKIB

Fredag den 6. marts blev Esbjerg-kutteren »H. Børsmose« E 591 i nattens mulm og mørke sejlet ned af et større og ukendt skib, som fortsatte sin sejlads efter

påsejlingen. To af den tre mand store besætning omkom.

Vi havde fisket hele fredagen, og lagt til ankers fornatten ved halv ti-tiden med alle lys tændt på kutteren, fortæller den eneste overlevende, fiskeskipper Niels Chr. Børsmose, og fortsætter: Mogens og Alex var gået til køjs, mens jeg sad og læste og så TV i lukafet. Det var temmelig diset og vi lå i et stærkt trafikeret område sydvest for Helgoland, så jeg var inde i styrehuset et par gange for at så på radaren, men intet konstateret. Jeg tog mine benklæder af og mens jeg sad der i mit undertøj og fik en kop kaffe, væltede pludselig hele skibet rundt.

De to andre vågnede op og vi vidste at vi var ramt af et andet skib, men vi kunne ikke finde ud af hvad der var op og ned i lukafet. Det gik uhyggeligt stærkt. Vandet strømmede ind og jeg blev klar over, at kutteren faktisk stod lodret i vandet. Nøglen til skabet med redningsveste var faldet ud, så jeg kunne ikke få fat i redningsvestene og da lyset samtidig gik ud måtte jeg opgive.

Det lykkedes Niels Chr. Børsmose at nå frem til trappen ned til lukafet og ud og svømme op til overfladen. De to andre nåede ikke ud inden kutteren sank på 30 meter vand.

Da Niels Børsmose lå i det iskolde vand kunne han skimte noget lyst forude i mørket og han svømmede derhen. Det viste sig at være hans redningsflåde, der endnu lå i sin container. En engelsk RDF model -58. Han fik flåden udløst og kravlede op inden den var helt oppustet, hvorved flåden næsten blev fyldt med vand. Stærkt forfrossen havde Børsmose store vanskeligheder med de mange snore i flåden. Lys var der intet af og da han endelig fandt kniven var hans fingre så forfrosne, at han ikke kunne få æsken med nødraketter op. Et skib sejlede samtidig forbi i en afstand af kun 10 meter. Det måtte have været bittert at se og forståeligt at han i dag retter en kraftig appel til andre fiskere om at lære deres redningsflåde godt at kende. Det gælder liv og død.

Tidligt om morgenen lykkedes det fiskeskipperen at få raketterne op og nødblus blev observeret af det svenske skib »Nordstrand« der reddede ham ombord. Han fik et varmt bad, noget varmt at drikke og tørt tøj. Senere blev han hentet af redningshelikopter fra det tyske flyvevåben. Efter en undersøgelse på hospitalet i Cuxhafen blev han fløjet til Esbjerg.

Denne uhyggelige oplevelse, der for Esbjergskipperens vedkommende fik en lykkelig udgang, understreger som for to de andre tilfælde, at viljen til at overleve er meget vigtigt når uheldet er ude. Denne vilje kan nedbrydes hvis den skibbrudne udsættes for flere på hinanden følgende skuffelser. For ringe kendskab til sikkerhed til søs er noget der kan rådes bod på. Materiel kan ændres til det bedre, man hvad nytter det hvis de enkelte kutterbesætninger konkluderer: - Det sker ikke for os!

Danske kystredningsmænd bør ligesom Falck-Zonen folk bidrage med instruktion i sikkerhed til søs. Man kan f. eks. overfor den lokale fiskerbefolkning demonstrere hvorledes en gummiflåde skal udløses og hvorledes den er indrettet, demonstrere over-

levelsdragt, betydning af kendskab til og rigtigt placeret redningsmateriel på en kutter osv. Materiel og udstyr kan ofte lånes af forhandlere. Det er klat at initiativer i den retning er på helt frivillig basis, men de vil tjene redningsfolk til ære og kan måske komme til at betyde en fiskers redning.

MANDS MINDE



80 år

Fhv. bådmand P. Jeppesen, redningsstation tidl. »Vedersø« fyldte 80 år den 13. marts 1981.

Fhv. bådmand T. C. Thomsen redningsstation tidl. »Gl. Skagene« fyldte 80 år den 20. marts 1981.

Fhv. bådmand F. Benneballe, redningsstation »Christiansø« fyldte 80 år den 7. april 1981.

75 år

Fhv. opsynsmand N. J. Poulsen, redningsstation tidl. »Stenbjerg« fyldte 75 år den 3. marts 1981.

Fhv. bådmand G. E. N. Larsen, redningsstation »Thorsminde« fyldte 75 år den 7. marts 1981.

Fhv. bådmand J. P. Sørensen, redningsstation »Esbjerg« fyldte 75 år den 13. april 1981.

Fhv. opsynsmand K. P. Bank, redningsstation »Vedersø« fyldte 75 år den 12. maj 1981.

Fhv. bådformand K. Jensen, redningsstation »Thyborøn« fyldte 75 år den 18. maj 1981.

70 år

Fhv. bådmand R. P. Petersen, redningsstation »Odder Havn« fyldte 70 år den 22. april 1981.

Fhv. betjeningsmand I. N. Iversen tidl. redningsstation »Lyngby« fyldte 70 år den 17. marts 1981.

Fhv. betjeningsmand J. P. R. Petersen, tidl. redningsstation »Allinge« fyldte 70 år den 27. marts 1981.

Fhv. betjeningsmand M. N. Vrist, redningsstation »Flyvholm« fyldte 70 år den 2. februar 1981.

65 år

Fhv. bådmand, motorpasser J. A. B. Iversen, redningsstation »Sønderho« fyldte 65 år den 12. april 1981.

Fhv. bådmand D. F. Christiansen, redningsstation »Esbjerg« fyldte 65 år den 23. april 1981.

Fhv. bådformand J. E. Gulddammer, redningsstation »Lildstrand« fyldte 65 år den 30. april 1981.

Fhv. bådmand, motorpasser P. S. Larsen, redningsstation »Klintholm« fyldte 65 år den 10. maj 1981.

Fhv. betjeningsmand A. Tornvig, redningsstation »Vedersø« fyldte 65 år den 11. maj 1981.

Fhv. bådmand K. T. Andersen, redningsstation »Thorupstrand« fyldte 65 år den 28. maj 1981.

Fhv. betjeningsmand A. Poulsen, tidl. redningsstation »Vedersø« fyldte 65 år den 31. marts 1981.

Fhv. bådmand A. Knudsen, redningsstation »Manø« fyldte 65 år den 13. juni 1981.

60 år

Fhv. bådmand H. Christensen, redningsstation »Hals« fyldte 60 år den 2. april 1981.

Fhv. betjeningsmand K. V. Jensen, redningsstation »Fjand« fyldte 60 år den 12. april 1981.

Fhv. betjeningsmand S. Aa. Petersen, redningsstation »Allinge« fyldte 60 år den 22. april 1981.

Fhv. bådformand H. Jensen, redningsstation »Løkken« fyldte 60 år den 7. juni 1981.

Jubilæer

Opsynsmand J. M. Rasmussen, redningsstation »Sæby« havde 25 års jubilæum den 1. juli 1981.

Afskedigelser

Opsynsmand Martin Bagger, redningsstation »Klintholm Havn« er afskediget efter ansøgning med udgangen af november måned 1980.

Bådmand på prøve W. G. Morgenstern, redningsstation »Sønderho« er afskediget efter ansøgning fra udgangen af december måned 1980.

Bådformand O. C. Madsen, redningsstation »Odden Havn« er afskediget efter ansøgning fra udgangen af marts måned 1981.

Ansættelser

Betjeningsmand på prøve P. E. Stigfeldt, redningsstation Christiansø, er ansat som betjeningsmand samme sted pr. 1. november 1980.

Bådmand på prøve L. K. P. Ulrichsen, redningsstation Sæby, er ansat som bådmand samme sted pr. 1. november 1980.

Bådmand E. H. Jensen, redningsstation »Klintholm« er ansat som opsynsmand samme sted pr. 1. december 1980.

Ole Marcher er ansat som betjeningsmand på prøve ved redningsstation »Christiansø« pr. 1. december 1980.

Bådmand på prøve M. C. Kruse, redningsstation »Hanstholm« er ansat som bådmand samme sted pr. 1. december 1980.

Keld Erik Larsen er ansat som bådmand på prøve ved redningsstation »Klintholm Havn« pr. 1. december.

Hans Fisher-Nielsen er ansat som bådmand på prøve ved redningsstation »Sønderho« pr. 1. december 1980.

Erik Peter Jensen er ansat som bådmand på prøve ved redningsstation »Odden Havn« fra den 1. april 1981.

Bådmandene på prøve H. G. Thomsen og Å. V. Jensen, redningsstation »Skagen Havn« er ansat som bådmand samme sted.

Bådmand på prøve G. E. Bengtsen, redningsstation »Nekse« er ansat som bådmand samme sted.

Bådmand på prøve H. Høj, redningsstation »Thyborøn« er ansat som bådmand samme sted.

Bådmandene på prøve ved redningsstation »Thorsminde« F. B. Nielsen, W. R. T. Jensen og G. M. Jensen er ansat som bådmand samme sted.

Dødsfald

Fhv. betjeningsmand Søren Josephsen, tidl. redningsstation »Vangsa« er afgået ved døden den 26. august 1980. S. Josephsen var født den 5. oktober 1884, ansat den 1. oktober 1911 og afskediget den 31. oktober 1944.

Fhv. betjeningsmand Jens Erhardt Henriksen, tidl. redningsstation »Tisvildeleje« er afgået ved døden den 3. november 1980. J. E. Henriksen var født den 8. januar 1906, ansat den 1. oktober 1942 og afskediget den 31. januar 1969.

Fhv. opsynsmand Ove Jespersen Thøstesen, tidl. redningsstation »Blaavand« er afgået ved døden den 6. november 1980. O. J. Thøstesen var født den 2. januar 1913, ansat den 1. oktober 1936 og afskediget den 31. december 1975.

Fhv. betjeningsmand Kristian Herrgut Frederiksen, tidl. redningsstation »Stevns« er afgået ved døden den 16. november 1980. K. H. Frederiksen var født den 29. september 1907, ansat den 1. april 1947 og afskediget den 30. september 1970.

Fhv. opsynsmand Laurits Christian Beck, tidl. redningsstation »Vesterø« er afgået ved døden den 9. november 1980. L. C. Beck var født den 24. august 1902, ansat den 1. oktober 1937 og afskediget den 31. august 1972.

Fhv. bådmand Jens Marinus Korsgaard, redningsstation »Slettestrand« er afgået ved døden den 25. november 1980. J. M. Korsgaard var født den 2. juni 1892, ansat den 1. august 1924 og afskediget den 31. september 1953.

Fhv. opsynsmand Laurids V. Laursen, redningsstation »Vester Agger« er afgået ved døden den 18. december 1980. Født 13/3 91 ansat den 1. oktober 1914 og afskediget den 31. marts 1961.

Fhv. bådmand Kristian Bernt Larsen, redningsstation »Østerby« er afgået ved døden den 4. januar 1981.

K. B. Larsen var født den 12. juli 1909, ansat den 1. august 1942 og afskediget den 31. december 1951.

Fhv. bådmand Ludvig Vilhelm Nielsen Haugaard, redningsstation »Hirtshals« er afgået ved døden den 20. januar 1981. L. V. N. Haugaard var født den 15. oktober 1909, ansat den 1. december 1946 og afskediget den 31. januar 1971.

Fhv. bådmand Anker Michael Poulsen, redningsstation »Esbjerg« er afgået ved døden den 30. januar 1981. A. M. Poulsen var født den 19. januar 1910, ansat den 1. oktober 1943 og afskediget den 31. oktober 1969.

Fhv. bådmand Aksel H. Thomsen, tidl. redningsstation »Blokhus« er afgået ved døden den 21. februar 1981. A. H. Thomsen var født den 30. maj 1906, ansat den 1. oktober 1927 og afskediget den 31. august 1962.

Fhv. bådmand Søren P. Madsen, redningsstation »Lønstrup« er afgået ved døden den 2. marts 1981. S. P. Madsen var født den 19. december 1908, ansat den 1. oktober 1954 og afskediget den 30. april 1969.

Fhv. bådmand Niels Christen Pedersen, redningsstation »Hirtshals« er afgået ved døden den 2. marts 1981. N. Chr. Pedersen var født den 5. november 1914, ansat den 1. december 1962 og afskediget den 30. november 1977.

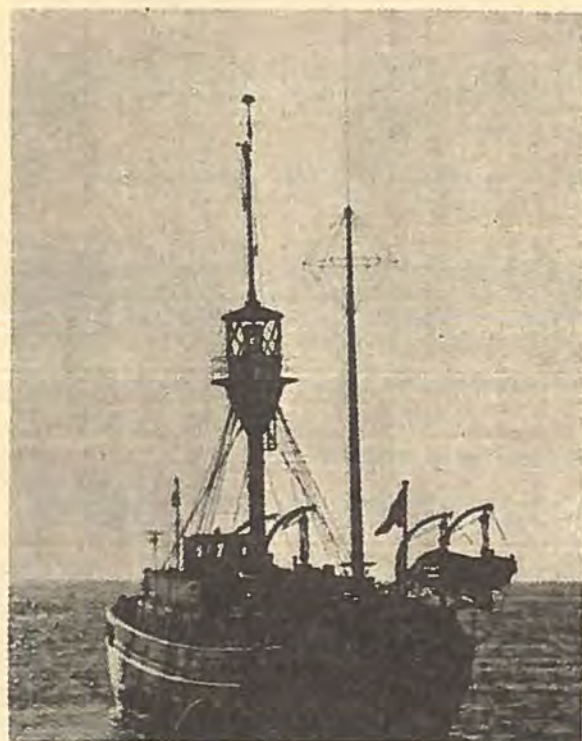
Fhv. betjeningsmand Karl Eskild Dirch, redningsstation »Gudhjem« er afgået ved døden den 22. marts 1981. K. E. Dich var født den 11. august 1918, ansat 1. november 1970 og afskediget den 31. januar 1976.

Aktuelle maritime nyheder

STATSGARANTI FOR SØREDNING over hele verden. Industriminister Eling Jensen har bedt Folketingets finansudvalg om at få optaget en tekstanmærkning under departementet med følgende tekst:

Industriministeren bemyndiges til at stille garanti for og i givet fald betale driftudgifter i forbindelse med eftersøgning af skibe og redning af disses besætninger og passagerer i alle farvande, bortset fra danske og grønlandske, samt til at erstatte eventuelle økonomiske tab for ejeren eller brugeren, som følge af beskadigelse eller tab af de til sådan eftersøgning og redning rekvirerede skibe og luftfartøjer m.v.

Baggrunden er, at visse kyststater savner midler til på betryggende måde at udføre redningsaktioner i deres tilstødende farvande, så det kan blive nødvendigt at indhente assistance fra fjernere liggende stater. Som eksempel er nævnt et dansk skib der sidste år grundstødte i Mozambique og Sydafrika krævede økonomisk garanti for at redde skibet.



FARVANDSVÆSENET meddeler, at Skagen Rev fyrskib nu er permanent inddraget og erstattet af en lystønde udstyret med Racon-radarsvarefy. Fyrskibet har været i havn i flere måneder for reparation efter den seneste påsejling på den udsatte position. Der er nu kun to fyrskibe tilbage i de danske farvande. Anholt nord og Møen SØ (tidligere Kadetrenden/Gedser Rev).

En støttegruppe i Esbjerg har startet en aktion for at bevare fyrskibet Horns Rev for byen. Det er tanken at

samle midler ind til køb og senere oplægge fyrskibet som museumsskib i byen med reverens til dens betydning for fiskeriet og skibsfarten gennem de mange år. Fyrskibspositionen blev taget i brug i 1914. Støtteforeningen, hvis initiativtager er tidsskriftets redaktør, vil påtage sig vedligeholdet, mens det meget aktive Fiskeri- og Søfartsmuseum i Esbjerg skal tage sig af museumssiden.



NYT KABELSKIB skal leveres til Post- og Telegrafvæsenet i august 1982. Bygningskontrakt herom er indgået med Dannebrog værft i Århus. En ordre til 84 mill. kr. Det nye kabelskib skal kunne laste over 700 tons kabel og udstyres med et avanceret hydraulisk spil, som alene koster ti mill. kroner af den samlede pris. Det nye skib skal afløse det nuværende kabelskib »Peter Faber«, der er næsten 20 år gammelt.

HANSTHOLM SKIPPERSKOLE har problemer med at skaffe elever nok til rentabel fortsat skipperskole i Hanstholm. Det har undret Direktoratet for Søfartsuddannelse eftersom både skolen i Hvide Sande og Thyborøn har elever nok. Det er byer af tilsvarende størrelse som Hanstholm. Direktør Finn Bergmann, Direktoratet for Søfartsuddannelse mener årsagen skal søges i de unges gode indtægter i Hanstholm. De har simpelt hen ikke råd til at sidde på skolebænk et halvt eller et helt år, hvor de kun får uddannelsesstøtte. Omvendt mener jeg, at uddannelseskravene vil blive stadig større og det kan blive for dyrt at udskyde at tage den nødvendige uddannelse, siger Finn Bergmann.



NORDISK GUMMIBÅDS REDNINGSFARTØJ CLM 22S har bestået testprøver overfor syv landes skibstilsyn og repræsentanter fra to skibsregistre: Lloyds og Norsk Veritas. En af prøverne bestod i at lade redningsfartøjet slå ind mod skibssiden af DFDS rutebåd »England«. Begge fartøjer undgik mén af prøven.



DANNEBROG VÆRFT A/S har afleveret Europas mest moderne og avancerede fiskeri- og havundersøgelsesskib til Fiskeriministeriet. Den nye »DANA«, der er værftets nybygning nr. 175, er 78 meter lang, 15 meter bredt og stikker 5,7 meter. Maskinen er to 16 cyl. B&W Alpha hver på 2480 HK, som skal give det nye forskningsskib en fart på 15 knob. Det elektroniske udstyr i skibet er nærmest overdådigt. Ikke færre end tre radaranlæg, dataanlæg til biologerne, anlæg for satellit-navigations, Decca Cane for automatisk direkte sejlads efter søkort samt navigationscomputer foruden naturligvis decca, ekkolod, sonar, fiskelup og gyre. Den nye »DANA« har kostet ca. 85 mill. kr. og der er aptering til i alt 38 mand inkl. videnskabsmænd. Det bliver kaptajn Axel Nygård Rasmussen, der skal føre det nye danske forskningsskib.

INFRARØD PROJEKTØR beregnet for rednings- og overvågningstjeneste er udviklet af firmaet HB&W corp. i Californien. Systemet bygger på de principper, der i dag anvendes i den amerikanske hær når et kampområde skal undersøges ved nattetid uden fjendens viden. Systemet anvendes også i spionsatellitter og virker på den måde at en infrarød lysstråle, der er usynlig, sendes med området og det tilbagekastede lys modtages af et specialkamera, hvis forstærkede signaler videregives i en tv-monitor. Forskelle i temperaturer fra området, der er blevet belyst vil vise sig meget tydeligt på skærmen. En varm motor, et menneske, et dyr o.s.v.

Den maritime anvendelse af systemet som det Californiske firma har sat i produktion, er især beregnet på søredning- og farvandsovervågning. Systemet tillader navigatøren i bulder-mørk nat, i tåge og dis at se nærområdet som klar dag og da det fungerer som en art temperaturmåling vil man også kunne se mennesker, der ligger i vandet.

HVIDE SANDE fejrer sin 50-års fødselsdag den 30. august 1981 og i den anledning festes der i den driftige fiskerby. Mere end 250 kuttere bringer velstand til byen, der i dag tæller 3500 indbyggere. Vi skal ikke her fordybe os i historien. Det vil der i denne tid sikkert blive skrevet meget om, men vi vil gerne her i bladet ønske byen, borgere og fiskerierhvervet i Hvide Sande - fortsat god vind fremover.

LEMVIG



SOLV . GULD . URE

Smedegaard

Vestergade 7 . 7620 Lemvig . Tlf. (07) 82 12 11

LEMVIG SKIBSVÆRFT I/S
NYBYGNINGER OG REPARATIONER
P. POULSEN . TLF. (07) 82 02 09

LEMVIG SVINESLAGTERI A/S
Telefon (07) 82 12 22

LEMVIG FISKEAUKTION
Statsautoriseret
v. P. Trillingsgaard
Telefoner: (07)
Hallen 82 03 35 . Kontor 82 06 13 . Privat 82 05 04

LEMVIG VODBINDERI
VIGGO JEPPESEN . TLF. (07) 82 06 03
Al slags vod og trawl leveres omgående

VESTJYSK SPORTSMAGASIN
Vestergade 19 . Lemvig . Tlf. (07) 82 11 63
ALT TIL JAGT, FISKERI OG CAMPING

LEMVIG TRÆLASTHANDEL
BRDR. SKOU
Telefon (07) 82 13 66
TRÆLAST OG BYGNINGSARTIKLER
CEMENTVARER . BETON . MØRTEL

H. P. PETERSENS BAADEVÆRFT
Dyrehaven . Nyborg . Tlf. (09) 31 06 58

NORDVESTBANK
- gør noget for pengene

Lemvig . Thyborøn . Harboøre

Årsoversigt for 1980

Farvandsvæsenets kystredningstjeneste, der omfatter 26 kystredningsstationer, har i 1980 haft 240 udkald i forbindelse med rednings-, assistance- og eftersøgningsopgaver.

Ved udførte redningsaktioner er i alt reddet 69 mennesker, som var i overhængende fare på søen. Af de 69 mennesker blev 64 reddet med redningsfartøj og 5 med raketmateriel/redningskøretøj. Endvidere er 286 fartøjer blevet undsat, assisteret eller overvåget under vanskelige forhold. Der er i årets løb udført 1 patientevakuering fra et fiskerfartøj. I 70 tilfælde er forekommet eftersøgninger, forgæves møder samt opgaver at ikke redningsmæssig karakter. I flere af de udførte opgaver har foruden redningsfartøj også deltaget redningskøretøjer i samarbejde med det involverede redningsfartøj. Redningskøretøjerne (det mobile raketmateriel) har i årets løb foretaget 11 udrykninger.

Til løsning af ovennævnte aktiviteter er i alt medgået 749 aktionstimer.

Fra kystredningstjenestens oprettelse i 1852 og indtil den 31. december 1980 er af redningsstationerne i alt reddet 13.420 mennesker.



Ansvarshavende redaktør:

F. Bjørnager Jensen
Neptunvej 68 . Esbjerg . Tlf. (05) 15 10 75

Forretningsfører og ekspedition:

Bogtrykker Gadgaard Nielsen
Vasen 3-5 . 7620 Lemvig . Tlf. (07) *82 15 00

»FORENINGEN AF DANSKE REDNINGSMÆND«

Hovedbestyrelse:

Formand: O. Wenzel Rasmussen
Havnevej 223 . 8500 Grenå . Tlf. (06) 32 13 37
Næstformand: Martin Sørensen
Højvangen 15 . 9850 Hirtshals . Tlf. (08) 94 18 82
Kasserer: Robert Iversen
Morsøvej 12A . 7680 Thyborøn . Tlf. (07) 83 13 23
Knud E. Jensen
Julius Poulsensvej 9 . Nr. Vorupør . 7700 Thisted
Tlf. (07) 93 83 27
Søren Sørensen
Strandbygade 76 . 6700 Esbjerg . Tlf. (05) 12 91 89
Niels Peter Nielsen
Mosedalsvej 25 . Listed . 3740 Svaneke . Tlf. (03) 99 63 06
Helmer Nielsen
Thorup Strand . 9690 Fjerritslev . Tlf. (08) 22 54 07

HIRTSHALS

**HANS SVENDSENS
SKIBSBYGGERI**

Alt i nybygninger
samt reparationer
Hirtshals . Tlf. (08) *94 17 77

**A/S HIRTSHALS FRYSE- & KØLEHUS
HIRTSHALS ISVÆRK**

Telefon (08) 94 10 70

AKTIESELSKABET
VENDELBOBANKEN
HIRTSHALS AFDELING

Tlf. (08) *94 11 11

HIRTSHALS SØMANDSHJEM

Telefon (08) *94 19 44

Kafeteria - Restauration - Værelser

CHR. JEPSEN

Tlf. (08) 94 10 39 - 94 13 40

Alltid 1. kl.s kød og pålæg

LEVORSEN & JØRGENSEN

LYS . KRAFT . SKIBSINSTALLATION

Telefon (08) *94 10 11

Betjening dag og nat

HIRTSHALS FISKEAUKTION

STATSAUTORISERET . v. CHR. BERG

Telefon (08) *94 12 33 . Privat (08) 94 13 16

Telegramadresse: »Fiskeauktionen«

BORNHOLMERBANKEN

Svaneke-afd.

Postgade 6 . 3740 Svaneke
Tlf. (03) 99 60 44

Sparekassen »BORNHOLM«

Svaneke-afd.

Nansensgade 5 . 3740 Svaneke
Tlf. (03) 99 64 20

KJÆRENÆS FILETFABRIK A/S

7770 Allinge . Tlf. (03) 98 02 12

Fiskesalgforeningen Østbornholm

A. m. b. a.

Havnen . 3700 Neksø . Tlf. (03) 99 21 99

Røgeri . Filetfabrik . Isværk . Salter

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION

Statsautoriseret
v. Aage Geisnæs . Telegramadr.: Fiskeauktion
Tlf.: Kontor (08) *44 12 00 . Privat (08) 44 10 29

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning

Telefon (08) 44 12 77 (2 lln.)

KARSTENSENS SKIBSVÆRFT

Skibs- og bådbyggeri

Telefon (08) *44 13 11

OSCAR SKOUGAARD

Aut. Installatør
SKAGEN . TELEFON (08) 44 13 45

Aktieselskabet
SKAGEN ISVÆRK

Skagen . Telefon (08) 44 15 38

THISTED

MINDESMÆRKER

BRDR. JENSEN . STEN- OG BILLEDHUGGERI
Thisted . Telefon (07) 92 00 94

MIDT I
BYENS HJERTE

Morsø
Støbegods

SPAREKASSEN **sds**

RAUN BYBERGS SKIBSBYGGERI A/S

Esbjerg . Telefon (05) *12 53 99
NYBYGNINGER . REPARATIONER . SMEDIE

ESBJERG

C. M. NØRSKOV LAURSEN

MASKINFABRIK I/S . Tlf. (05) *12 60 00

Dæksmaskineri spec. for fiskerfartøjer

N. P. Jensen & Søn . Skibs- og bådbyggeri

NY HAVN

Telefon (05) *12 05 55 . Privat 12 82 63

Anbefales med såvel nybygning
som reparation

LEDIG

HANS AA & SØNNER

Sejlmagere

NY HAVN . ESBJERG . TELEFON (05) *12 32 68

ROUST & NIELSEN

MASKINVÆRKSTED

NY HAVN TLF. (05) 12 03 67

ESBJERG FISKEAUKTION

Statsautoriseret

Indehaver: AAGE ANDERSEN

Telefon (05) 12 05 11 . Privat (05) 12 01 30

A/S Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise

Grundlagt 1833

Kvæsthusgade 1 . København K

Tlf. (01) 15 51 95 . Udenfor kontortid (01) 15 51 75

Telegramadresse: Svitzersalvage

Esbjerg Skibsværft

v. Andersen, Jensen og Hagde

Telefon (05) 12 68 77 - 12 33 95

ALT I NYBYGNINGER OG REPARATIONER

AGGER SKIBSVÆRFT

Nybygninger og reparationer
Smede- og Maskinværksted

Agger, 7770 Vestervig
tlf. (07) *94 15 55

Hvide Sande Fiskeauktion

Statsautoriseret
v. Henning Værns
Telefon (07) 31 10 89

Hanstholm Fiskeauktion

Statsautoriseret
v. Ib Holm Sørensen
Telefon (07) 98 11 66

Thorsminde Fiskeauktion

Statsautoriseret
v. Harald Winkel
Telefon (07) 49 51 23

SEJL TIL BORNHOLM

med BORNHOLMSTRAFIKKEN
»Bornholm«, »Kongedybet«,
»Hammershus« og »Rotna«

Daglig afgang fra København kl. 23.55

Daglig afgang fra Rønne kl. 23.00

I sommersæsonen tillige dagture flere af
ugens dage. Hver dag gennemgående for-
bindelser via Sverige.

BORNHOLMSTRAFIKKEN

**LEMVIG TANDTEKNIK**

Madsen
øksam. tandtekniker
ALT I MODERNE TEKNIK
Torvet 1 . Tlf. (07) 82 02 45

KØB



DANSK

ESBJERG**TOVVÆRKSFABRIK A/S**

Telefon (05) *12 40 00

**Snorrevodstromler?**

Så
GRENAA
STUNT
MACHINE

Lad os tage slæbet !!

Grenaa Smede og Maskinfabrik A/S
Tlf. (06) 32 08 77

 **DEN DANSKE BANK**
AF 1871 AKTIESELSKAB



Hurup - Bedsted - Hørdum
Vestervig

POUL RAHBEK

Smede- og maskinværksted
Thyborøn . Tlf. (07) 83 10 61

**Sømandshjemmet
& Afholdsrestaurant**

☆
Thyborøn . Tlf. (07) *83 12 44

Thyborøn Fiskeauktion

Statsautoriseret
v. Jens Steen
Telefon (07) *83 14 11

LEMVIG BIBLIOTEK
1981



Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 2

November 1981

48. årg.



Med dette gamle fotografi af roredningsbåden ved Slettestrand henledes medlemmernes opmærksomhed på dette numers omtale af foreningens årsmøde ved denne redningsstation.

REJS MED



D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SÆLSKAB A/S

Gadgaard Nielsen · Lemvig

Bogtryk · Offset · Tlf. (07) *82 15 00

Papir en gros · Kontorforsyning · Tlf. (07) *82 17 11

LEDIG

MODERNE • AKTIV • VENLIG

Dampskibsselskabet
TORM
København

Marketenderiet

»NY HAVN«

ESBJERG

Indeh. Svend Jørgensen

Kaffe og smørrebrød

Telefon (05) *12 82 88

J. GRUMSEN

MASKINFABRIK

Tlf. (05) *12 54 22

ESBJERG

ANDELS-SILDEOLIEFABRIKEN

NY HAVN · ESBJERG

SILDEOLIE - EKSPORT

SILDEMELE - PRODUKT »999«

TLF. (05) *12 09 99

TELEGR.-ADR.: ANSILD

JØRGEN HANSENS
SKIBSSMEDIE

v. K. Nielsen

Morsøgade 11 · Esbjerg

Telefon (05) 12 12 33

LEDIG

Uafhængigt ugeblad for udenrigshandel og shipping

Abonnement: 20 kr. årlig.

Bestilles på ethvert posthus samt på ekspeditionen

Artillerivej 40 B · København S · Tlf. (01-27) A6ta 782

LEDIG

HANSTHOLM SØMANDSHJEM

Cafeteria · Restauration

Nye, moderne værelser

Tlf. (07 96 41 11) lokal 145

SEJL OG MOTOR

Det store magasin for sejlsport

Køb det i kiosken eller bestil
abonnement på tlf. (01) 12 80 40

AKTIESELSKABET

DET ØSTASIATISKE KOMPAGNI

Esbjerg

Vestjysk Krystal Isværk ^{1/3} Tlf. (05) 12 00 66

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 2

November 1981

48. årg.

Årsmødet i Slettestrand



Foreningens afdøde formand, Wenzel Rasmussen.

Foreningen af danske Redningsmænd afviklede lørdag den 25. juli årsmøde på hotel »Klitrosen« i Slettestrand. Til stede ved mødet var som gæster Søren Knudsen, formand for Dansk Fiskeriforening, inspektør Jørgen Ibsen og værkfører Ib Otte fra Farvandsdirektoratet, borgmester Simonsen, Fjerritslev, og fiskeriforeningsformand for Slettestrand fiskeriforening G. R. Petersen.

Foreningens formand O. Wenzel Rasmussen indledte med at byde alle velkommen, såvel gæster som repræsentanter fra redningsstationerne. En særlig velkomst blev rettet til medlemmer, der var afgået fra redningsvæsenet, men som var med på mødet. Formanden udbad sig forsamlings tilslutning til at sende Hendes Majestæt Dronning Margrethe et telegram med følgende ordlyd:

Foreningen af Danske Redningsmænd - samlet til årsmøde på hotel »Klitrosen« i Slettestrand - sender hermed vore hjerteligste hilsen til Deres Majestæt, med alle gode ønsker om en lykkelig gerning og fremtid. Wenzel Rasmussen, fm.

Formanden sluttede med at minde de medlemmer, der var gået bort siden sidste årsmøde, og bad forsamlingen om to minutters stilhed. Efter velkomsten valgtes Theodor Jensen, Hirtshals til mødets dirigent, og han startede med at oplæse dagsordenen, der bestod af 7 punkter. Som punkt 2 var formandens beretning.

Der har i de forløbne to år, siden vi var samlet sidst i Nr. Vorupør, sket to ting af betydning, sagde Wenzel Rasmussen og fortsatte: I september 1979 fik Hanstholm et kombineret rednings- og bugsefartøj - »C. B. Claudi« på station, og ca. et år efter, i oktober 1980 ankom redningsfartøj RF2 til Hirtshals på station der. Begge fartøjer har haft adskillige redningsforetagender og udrykninger siden, og der har været - som det er naturligt, når nyt materiel sættes ind - mindre fejl at rette. Disse fejl er i det store hele rettet, og de nævnte

stationer skulle nu med disse moderne fartøjer være dækket ind en tid fremover.

Formanden oplyste, at der var bevilget 8 millioner kroner til bygning af to nye redningsfartøjer - vistnok af Hirtshals-typen, men han vidste ikke, hvornår disse skulle leveres og til hvilke stationer. Desuden var der sket en del omregulering af nogle af de ældre redningsbåde, der var blevet moderniseret, fortalte Wenzel Rasmussen, uden at komme nærmere ind på, hvilke fartøjer og hvilke stationer, der her var tale om.

Wenzel Rasmussen slog fast, at redningsvæsenets modernisering var kommet i en fast form efter at man var kommet ind under Farvandsvæsenet, og at stationerne nu blev tilgodeset efter behov. Samtidig var han glad for, at redningsmændene blev taget med på råd, når nye fartøjer blev bygget og nyt materiel skulle afprøves.

Der er fra foreningen indsendt ansøgning til Forsvarsministeriet om forhøjelse af grundbeløbet i det faste månedlige rådighedsbeløb (vederlag). Grundbeløbet havde ikke været forhøjet siden 1965, oplyste formanden, og han ventede, at der skulle føres flere forhandlinger desangående.

Der har været afholdt et bestyrelsesmøde i Aalborg den 21. marts, hvor forskellige forhold blev drøftet. Blandt andet et forslag til ændring af foreningens love.

Også bladet blev drøftet. Det var stadig et problem at få det regelmæssigt ud, og konflikten med typograferne havde jo ikke gjort sagen bedre.

Legatbestyrelsen for »Martha Lerches legat« havde møde 7. februar i år. På dette møde tog man stilling til de indkomne ansøgninger til legatet. Legatets forretningsfører Aaskov Petersen vil nærmere redegøre herfor. Dette er i korte træk, hvad der er sket i de forløbne to år, sagde Wenzel Rasmussen og sluttede med at rette en tak til Farvandsdirektoratet, Søværnets Operative Kommando og Kystradiostationer for godt samarbejde. Til de bevillende myndigheder rettede formanden denne slaut:

»Så længe der sejler skibe på havene, da vil der være brug for Redningsvæsenet - så derfor: Giv redningsvæsenet og dermed de danske redningsmænd - det bedste af det bedste materiel, der kan fremskaffes - intet må være for godt. Da vil der altid, med denne tryghed som baggrund, være redningsmænd, der vil være parat til at gå ud for at hjælpe mennesker, der er i nød.«

Ingen havde indvendinger til beretningen, hvorefter dirigenten gav ordet til kassereren Robert Iversen, Thyborøn, der oplæste regnskaberne. Indtægterne i 1979 havde været på kr. 55.646,- og udgifterne på 15.816,-, hvilket gav en balance på kr. 39.830,-. I 1980 var indtægterne 55.227,- og udgifterne 8.171,-. En balance på kr. 47.055,-. I hjælpefonden, der sidste år blev sat i bero med hensyn til indbetalinger, viste en beholdning på kroner 46.717,-.

Robert Iversen kom her ind på et forslag om at overføre hjælpefonden til foreningens kasse således, at foreningen kunne udbetale støtte til omgående hjælp til værdig trængende af renterne fra denne hjælpefond. Der var positive kommentarer fra forskellig side og en afstemning viste at alle stemmeberettigede gik ind for Robert Iversens forslag, nemlig 21 stemmer.

Under pkt. 4 kom Wenzel Rasmussen med de fra bestyrelsesmødet i Aalborg ændringsforslag til foreningens love fra 1963. Wenzel gennemgik lovene punkt for punkt og oplæste bestyrelsens forslag til ændret ordlyd. Også her var der fuld enighed, og dirigenten kunne gå til årsmødets med spænding ventede afsnit pkt. 5 valg. Alle var klar over at et formandsskifte næppe kunne undgås. Wenzel havde i mange år forsøgt at trække sig tilbage, men hver gang blevet kraftigt opfordret til at fortsætte og ved sidste årsmøde i Nr. Vorupør havde han fastsat, at der skulle skiftes formand ved næste årsmøde. Wenzel meddelte da også, at han og Søren Sørensen, Esbjerg trak sig tilbage, da dirigenten satte valg til debat. Samtidig meddelte han, at bestyrelsen var blevet enige om at nedsætte antallet af bestyrelsesmedlemmer til fem i betragtning af det reducerede medlemstal, foreningen efterhånden havde. En væsentlig del af foreningens udgifter var bl. a. transportudgifter for bestyrelsesmedlemmerne til møder og der kunne jo spares her ved at reducere antallet til fem. Han ville dog gerne have bestyrelsen repræsenterede et bredt udsnit af landets stationer, og foreslog at Harald Bachmann, Grenå, kom i bestyrelsen i stedet for ham selv og som repræsentant for de

østjyske stationer. Det ville betyde, at bestyrelsen blev på seks personer, når der ikke valgtes ny for Søren Sørensen, men han mente at bestyrelsen godt kunne fortsætte med seks som en overgang, indtil en gik ud ved »naturlig afgang«, som han udtrykte det.

Harald Bachmann blev indvalgt og takkede for valget. Wenzel Rasmussen redegjorde herefter for aktiviteterne i kystredningsvæsenet, idet han støttede sig til den årsoversigt, der var optaget i det nye nummer af Tidsskrift for Redningsvæsen.

Martin Sørensen rettede en varm tak til Wenzel Rasmussen for hans store indsats for Foreningen af danske Redningsmænd og udnævnte ham på stedet til æresmedlem af foreningen, samtidig med at æresbrevet blev ham overrakt. Denne handling udløste plausibel hyldest til Wenzel Rasmussen, der takkede for denne smukke gestus og mindedes arbejdet i foreningen og samarbejdet med Farvandsdirektoratet gennem tiderne.

Formanden for Dansk Fiskeriforening Søren Knudsen udtalte, at det kom som en stor overraskelse for ham, at Wenzel Rasmussen trak sig tilbage som foreningens formand, men at han forstod hans bevæggrunde herfor. Søren Knudsen følte, at der altid havde været et godt samhold mellem medlem og formand som foreningens repræsentant og Dansk Fiskeriforening og det ville han sige tak for. Søren Knudsen omtalte herefter, at også han stod overfor en lignende handling, idet han som formand for Danmarks Fiskeriforening ville trække sig ud ved næste kongres.

Der var lidt forvirring med hensyn til det nye formandsskab, idet der ikke var blevet meddelt noget om at bestyrelse efter årsmødet ville konstituere sig og selv udpege den nye formand. Valgene efterlod sig det indtryk blandt mange, at Harald Bachmann var indtrådt som formand istedet for Wenzel Rasmussen. Der opstod således en forventende tavshed under mødet og fejlen blev ikke rettet, da Aaskov Petersen rejste sig og henvendt til Harald Bachmann gjorde opmærksom på, at den til enhver tid værende formand også er med i Martha Lerches legatbestyrelse, som Aaskov jo er forretningsfører for.

Dirigenten Theodor Jensen, Hirtshals, gjorde opmærksom på, at vi manglede valg af suppleant. Afgående var Herluf Andersen, Slettestrand. Det blev genvalg. Hermed sluttede punkt 5 valg og forvirringen vedrørende formandsskabet forblev uløst.

Under eventuelt omtalte inspektør Jørgen Ibsen, Farvandsdirektoratet, de to nye redningsfartøjer, der var projekteret og nu skulle bygges. I store træk ville det blive søsterskibe til den i Hirtshals værende FV2 og en nærmere omtale ville senere blive tilsendt Tidsskrift for Redningsvæsen, så alle medlemmer kunne blive orienteret.

Søren Knudsen omtalte planerne fra politimesteren i Varde for at få politikredse langs vestkysten til at udstede generelt forbud mod fritidssejlad med mindre fartøjer som gummibåde, vindsurff osv. i Vesterhavet. Han spurgte om foreningen ville støtte denne tanke. Wenzel Rasmussen mente ikke at det var en sag foreningen brude blande sig i. Da han nu var oppe slog

han et slag for stof til bladet. Han beklagede at det på det sidste var kommet så uregelmæssigt, men forstod på den anden side også redaktørens vanskeligheder med hensyn til stof. Redaktøren benyttede her lejligheden til også at beklage uregelmæssighederne og henviste bl. a. til den konflikt, der havde været. Han gav samtidig udtryk for, at han savnede reaktioner fra medlemmerne på bladet, dets indhold og interessen herfor. Det var vanskeligt for ham, at lave et blad til redningsmændene, når han ikke vidste, om det stof han valgte havde redningsmændenes interesse. Han omtalte de vanskeligheder han havde med at få fat i noget stof til bladet og opfordrede stationerne til at kontakte ham, når der havde været alarmeringer eller man havde ønsker, problemer som kunne debatteres i bladet.

Wenzel supplerede opfordringen til at støtte redaktøren med stof til bladet, og han omtalte, at selv om han var aftrådt som formand for foreningen var han stadig sammen med Martin Sørensen med i sikkerhedstjenesten. Fremover rejser de dog ikke ud sammen med personel fra fyr- og vagervæsenet, da interesseområdet ikke er sammenfaldende. Fire gange om året vil de rejse rundt i landet for at kontrollere det sikkerhedsmæssige ved stationerne, oplyste han.

Robert Iversen rettede et spørgsmål til Ib Otte vedrørende overlevelsesdragterne. Denne svarede, at udsiftningen bl. a. skyldes vanskelighederne ved at stå fast med de gamle drageer. Johannes Hejlesen, Hirtshals supplerede debatten.

På opfordring af Wenzel Rasmussen redegjorde Aaskov Petersen for Martha Lerches Legat.

Aage Sørensen, Agger, ville gerne, at legatet ikke kun omfattede redningsmænd ved Jyllands vestkyst. Hertil svarede Aaskov Petersen, at advokaten, der havde udformet testamentet har fastholdt, at det var afdø-

des udtrykkelige ønske, at legatet kun skulle omfatte vestkystens redningsmænd og gives i to portioner. Dengang var beløbet jo ikke stort, og rentefkastet ville ikke være af nogen stor størrelsesorden. Det er jo siden vokset anseeligt.

Det sidste punkt på dagsordenen. Valg af sted for næste årsmøde blev overladt til bestyrelsen af finde ud af, og hermed sluttede årsmødet.

Ved det efterfølgende bestyrelsesmøde konstitueredes Martin Sørensen, Hirtshals, som foreningens formand og Knud E. Jensen, Nr. Vorupør, som foreningens næstformand. Kontingenteret for passive medlemmer blev forhøjet til kr. 25 fra kr. 15. Det var bl. a. de forøgede portoudgifter, der var årsag hertil.

Mens årsmødet fandt sted, var damerne på bustur rundt i det smukke landskab omkring Slettestrand og af den livlige samtale ved middagsbordet, hvor der blev serveret flæskesteg og romfromage, fremgik det, at turen havde været særdeles dejlig. Busturen var betalt af Fjerritslev kommune.

Borgmester Simonsen, Fjerritslev kommune, holdt en tale, der næppe kunne gøres bedre af en turistchef. Han indledte med at kausere over den moderne teknik skibsfarten rådede over og strandinger samt behovet for kystredningsvæsenets tilstedeværelse. Herefter anbefalede han selskabet at bese den omliggende natur. Kommunen bestod af 8000 indbyggere og rådede over 30.000 hektar jord, hvoraf en trediedel var rekreativ område.

Aaskov Petersen rettede en varm og personlig tak til Wenzel Rasmussen for hans tid som formand og hans gæstfrihed som privatmenneske.

Oplysninger søges

Søren Møller, Mogenstrup ved Næstved har en stor samling af fotos, der har med redningsvæsenet at gøre. Hans interesse har han fra sin morfar, redningsmanden Søren Trane, Gl. Skagen, der døde i 1963. Søren Møller vil gerne have vore medlemmer til at

identificere disse to billeder. Det ene viser en stranding ved Bornholm og det andet en roredningsbåd ved Jyllands vestkyst, men hvor og hvilken stranding. Kan nogen hjælpe, formidler redaktionen gerne kontakten til Søren Møller.



Det håbløse blev til lykke vendt

En af de vanskeligste redningsforetagender ved station Slettestrand fandt sted den 21. marts 1885.

En voldsom nordlig storm havde tvunget skonerterten Meta af Grossefehn til at holde en sydvestlig kurs. Skibet var ellers på vej fra London til Malmø med en ladning kultjære og var gået nærmere land for at få kending. Det blev dets skæbne.

Fra kysten havde man observeret skibet, der ved halv 3-tiden styrede vestover med få sejl sat. Man var klar over, at det kunne få vanskeligheder med at gå tværs af søen, og da skibet skiftede til den sydvestlige kurs formodede man at det nu agtede at holde mod land.

Der gik bud om mandskab til redningsstationen, og om heste og de første gjorde raketapparatet klar.

En time senere - ved ca. 4-tiden - tog skonerterten grund på 2. revle, knap 200 meter fra land ud for Kolerup strand. Knap 11 kilometer fra stationen. Redningsmandskabet med raketapparatet var næsten nået frem til stedet, da skibet var stødt på 2. revle, og det stod nu og rullede i den hårde brådsø. Besætningen, der var på fem mand, havde søgt tilflugt i rigningen. Skibet var blevet vendt af søen således, at stævnen stod udefter da raketapparatet var klar. Det første skud afgik en halv time efter strandingen, men da linen nåede over skibet slingrede dette så uheldigt, at linen faldt i vandet. Den næste raket lagde linen over skibet, og besætningen måtte søge ned fra rigningen for at hale linen ud, men det viste sig umulig for dem, dels på grund af skibets voldsomme slingren, og dels på grund af strømmen, som førte linen mod læ. Redningsbådens ankomst måtte afventes. Man havde hurtigt fået samlet mandskab, men transporten af redningsbåden langs stranden voldte mange vanskeligheder. Stranden var vanskelig at passere, og ved 2. udløb i havet ved Sletteå måtte hestene på en lang strækning arbejde sig gennem kviksand, og på andre steder var der et tykt lag rullesten. Kort før redningsbåden ankom til stedet ved fem-tiden, slog en svær brådsø skibsskroget i stykker. Dækket løsnedes, og kahytsruffet, hvorpå tre mand befandt sig, flød ud fra skibet. De to andre, der befandt sig under ruffet, blev ligeledes kastet ud i søen, og klamrede sig nu til en større planke. Den udkastede raketline var fastgjort til ruffet, og fra land halede man nu i linen og det gik godt indtil ruffet nåede 1. revle. Da brast linen. Redningsbåden blev derpå sat ud, men den var kun lige kommet flot, da den fik en voldsom brådsø og blev kastet på land igen. Mens et nyt forsøg blev gjort på at få båden ud, var ruffet drevet yderligere østover, men samtidig nærmere land. Det blev deres redning. Mandskabet fra redningsstation Slettestrand vadede ud i den voldsomme sø i havstokken, fik tilkastet hver af de tre en line og fik dem trukket gennem søen ind på land.

Af de to mænd, der klamrede sig til en planke, var den ene i mellemtiden forsvundet i søen. Redningsbåden var nu kommet heldigt ud, men inden den nåede så lange østover til den sidste skibbrudne, var han nået så langt mod land, at det lykkedes redningsfolkene at

vade ud og få bragt ham i land. Han var livløs af kulde og udmattelse og han blev straks kørt op til nærmeste hus, hvor der blev arbejdet med ham ved kunstigt åndedræt, og efter uophørligt at have arbejdet med ham i halvanden time, vendte livet tilbage.

Bådformand Niels Simonsen havde i mellemtiden ført den gamle roredningsbåd heldigt mod land og den lange tur tilbage til stationen kunne foregå med tilfredshed over at det tilsyneladende håbløse blev til lykke vendt.

fbj



På THUØ fungerer kirketårnet samtidig som fyrtårn. På den måde får fyrets lydlose budskab ud over havet til menneskene om at tage sig i agt for skærene en næsten symbolisk betydning.

Rapport fra redningsstationerne

HIRTSHALS: Redningsfartøjet RF2 afgik lørdag den 26. juli fra base for at hente en druknet dame en for udadgående Hirtshalskutter havde fundet i vandet. Den 29-årige dame blev identificeret som den tyske statsborger Dagmar Nowicki, der torsdag var blevet eftersøgt forgæves ved Grønhøj strand af en større styrke fra Falck, politi og civile samt redningshelikopter.

AKTIVITETSOVERSIGT FOR KYSTREDNINGSSATIONERNE

1/1 1981 - 30/6 1981

Der har været 125 opkald fordelt som følgende:

Erhvervsanvendte fartøjer	86
Eftersøgninger, hvor der ikke senere kunne påvises, at der forelå en nødsituation	5
Patientevakuering	1
Fritidsfartøjer eller fritidsprægede aktiviteter	33

ROBERT SVALGAARD ER DØD

Vi nåede ikke i sidste nummer af Tidsskriftet at få meddelelsen om, at toldinspektør Robert Svalgaard var afgået ved døden den 29. maj. Robert Svalgaard, der blev 61 år, skrev bl. a. bogen: »Redningsvæsenet gennem 125 år« og som omhandler redningsstationerne i Thyland. Det er en meget smuk bog, både i typografisk opsætning og i skrivestil. Robert Svalgaard leverede også artikler til dette tidsskrift og skrev bøger om skibsfarten på Thisted havn. Han havde et stort kartotek med oplysninger, hvorfra han kunne give støtte til historiske årbøger og søfartsmuseets årbog.



REDNINGSTJENESTEN SÆTTER TRIST REKORD

Søværnets Operative Kommando har sat en trist rekord i det første halvår af 1981. Med 248 aktioner har SOK nået det højeste antal redningsaktioner nogensinde. Det er 82 flere end første halvår af 1980, og mere end 30 mennesker har mistet livet ved ulykker på vandet.

Det meget blæsende vejr i forsommeren har nok sin del af skylden, oplyser orlogskaptajn Poul Skrifer, daglig leder af SOK's operationsrum i Århus. Men af de mere end 30 mennesker, som omkom ved ulykkerne, kunne en stor del af dem være reddet, hvis de havde investeret nogle få hundrede kroner i en redningsvest, siger Poul Skrifer.

Den største enkeltgruppe, der måtte have assistance var fritidsskere og strandjægere, der tegner sig for 69 aktioner. Hver femte udrykning var forårsaget af turister, hovedsagelig tyskere.

Redningscentret ved Flyveraktisk Kommando i Karup (RCC) har haft i alt 196 aktioner i første halvår af 1981 mod 161 i første halvår af 1980. Heraf er de 185 civile opgaver mod 149 i samme periode sidste år, mens resten er forskellige militære opgaver.

Fiskerflåden har fået helikopter-assistance 25 gange, tre flere end sidste år, mens skibsfarten tegner sig for 11 operationer. 17 gange blev der bedt om assistance i forbindelse med røde nødraketter, som var falsk alarm, oplyser seniorsergent J. M. Laursen, Karup. Redningscentret har haft 87 operationer mod 46 sidste år til fritidsprægede aktiviteter på vandet.

Af »Fru Anna Elisabeth Rørbye's legat« vil der i december måned 1981 kunne uddeles et antal portioner til

1. Trængende, danske kystboere, som har sat livet i vove ved redning af menneskeliv på søen.
2. Enker eller børn efter danske kystboere, der ved redningsforsøg har tilsat livet,

De, der mener sig berettiget til at komme i betragtning ved uddelingen, vil kunne få ansøgningsskema tilsendt ved henvendelse til:

FARVANDSDIREKTORATET

Postbox 19 . 1001 København K

hvortil skemaerne tilbagesendes inden 1. november 1981

Legatbestyrelsen

Af »Fru Martha Kirstine Lørches Legat« under Foreningen af danske Redningsmænd kommer til uddeling i februar måned.

Legatet kan tildeles:

A Redningsfolk, der har sat livet på spil ved redningsaktioner på Vesterhavet (strækningen Rømø-Skagen).

B Eller enker eller livsarvinger (under 21 år) efter redningsmænd, som er omkommet på Vesterhavet under arbejde for at redde andre.

Ansøgningsskema rekvireres hos: G. Aaskov Petersen, Fiskopvej 23, 5700 Svendborg.

Oplys antal og hvilken kategori (ovenstående A eller B, eller begge)

Ansøgningsfristen udløber 31. december 1981.

P. b. v.

Wenzel O. Rasmussen
Formand for legatets bestyrelse

Af »Kasserer Gottlieb Ølsteds Legat« vil der i december måned 1981 kunne uddeles et antal portioner til

1. Gamle, afgåede medlemmer af bådmandskabet ved stationerne under det tidligere »Nørrejske Redningsvæsen«.
2. Midlertidig hjælp til enker eller børn af medlemmer af nævnte bådmandskab, fortrinsvis medlemmer som er omkommet under udøvelse af redningsarbejdet.

De, der mener sig berettiget til at komme i betragtning ved uddelingen vil kunne få ansøgningsskema tilsendt ved henvendelse til:

FARVANDSDIREKTORATET

Postbox 19 . 1001 København K

hvertil skemaerne tilbagesendes inden 1. november 1981.

Legatbestyrelsen

Af »Professor Leopold Rosenfeldts Legat« vil der i december måned 1981 kunne uddeles et antal portioner til

1. Mænd i Det danske Redningsvæsen, der i årenes løb under farefulde eller vanskelige omstændigheder har udvist særligt mod, beslutsomhed og dygtighed.
2. Trængende enker og/eller uforsørgede børn efter redningsmænd, der er omkommet under udførelse af redningsarbejde.
3. Redningsmænd, som på grund af alvorlig sygdom eller tilskadekomst under udøvelse af redningsarbejdet har måttet udtræde af tjenesten, og hvis kår derved er blevet så forringet, at de er i økonomisk trang.

De, der mener sig berettiget til at komme i betragtning ved uddelingen, vil kunne få ansøgningsskema tilsendt ved henvendelse til:

FARVANDSDIREKTORATET

Postbox 19 . 1001 København K

hvertil skemaerne tilbagesendes inden 1. november 1981.

Legatbestyrelsen



»Felt« 70 år

En af de mest kendte redningsmænd ved station Nr. Vorupør, fhv. bådformand Kristian Baltesen, blev lørdag den 8. august 70 år.

»Felt«, som Kristian Baltesen kaldes blandt venner, kom i redningsvæsenet 1. januar 1940 og som så mange andre dengang kom han på strandvagt under krigen. Det var ikke altid lige rart, fortæller han. På en enkelt nat kunne vi indrapportere om 30 ilanddrivne miner. »Felt« er ellers en mand af få ord og da han opdagede, at jeg til tidsskriftet noterede ned, ja, så var der faktisk ikke noget at skrive om, mente han, men hans mange venner blandt fiskere og redningsmænd mener noget ganske andet.

Kristian Baltesen viste hurtigt evner til at lede et arbejde og træffe de rette beslutninger, og det bemærkede de øvrige redningsmænd. Han blev bådens næstformand i 1946. Fem år senere blev han redningsbådens fører og formand.

Da »Felt« kom ind i redningsvæsenet, havde stationen stadig en roredningsbåd med hvilken der blev foretaget flere øvelser. Det kom ham tilgode, da han skulle ud på sin første egentlige redningsaktion den 15. april 1940. Kystbåden »Charles« var blevet bordfyldt med vand ud for landingspladsens mole og motorredningsbåden, der lå i venteposition i vandet gik straks til undsætning. De fire mand ombord på kystbåden nåede at springe over i motorredningsbåden, inden kystbåden »Charles« sank. Samtidig satte motoren på redningsbåden ud og en umiddelbar fare for, at redningsbåden ville drive for langt til havs, fik Kristian Baltesen til at få mandskabet til at stikke årene ud og hastisk ro mod land.

1. september 1951 skulle der afholdes en redningsbådsøvelse. Det skulle være den sidste den gamle opsynsmand Jens Baltesen (Kristian Baltesens far) skulle medvirke til, inden posten som opsynsmand blev overdraget til Chr. Munk. Da øvelsen skulle iværksættes arriverer to biler med kongen og dronningen. Kongeparret spurgte begge om de måtte komme med ud. Hvilket de fik opsynsmandens tilladelse til på betingelse af, at de anlagde redningsbælte. Parret indvilgede, og blev af ivrige redningsmænd løftet ombord. Den kommende opsynsmand Chr. Munk Pedersen førte roret på turen ud og Kristian Baltesen på hjemturen. På et tidspunkt på hjemturen bad kongen om at måtte overtage roret, hvilket skete, og denne handling kom i landets aviser som den helt store nyhed.

Denne oplevelse var et forfriskende pust for hele redningsbådens besætning, især efter den dramatiske aktion den 10. august, hvor motorredningsbåden havde ligget underdrejet i hele 14 timer, for at vente landing af to af stedets fiskerfartøjer. Under aktionen med at redde besætningen på den synkende kystbåd »Bethania«, blev bådformanden Chr. Munk pludselig syg, og Kristian Baltesen greb resolut roret og førte redningsbåden gennem det voldsomme hav sikkert ind på kysten. En handling, der gjorde ham selvskreven til at blive Chr. Munks afløser som bådformand, hvilket skete i 1951.

I 1962 kom Kristian Baltesen med i redningsudvalget, der skulle medvirke ved fordelingen af de nye redningsbåde fra orlogsværftet til stationerne landet over. Her drog man stor nytte af hans praktiske viden. Da han rundede de 63 år i 1974, blev han bevilget to års ekstra tjeneste ved redningsvæsenet efter ansøgning fra stationens øvrige mandskab. Det fortæller ikke så lidt om den respekt og popularitet, der var om »Felt«, når han var i felten.



Erkendelse til Per Munk

Fhv. opsynsmand ved station Nr. Vorupør, Per Munk Pedersen, der er 4. og sidste generation i familien, der har gjort tjeneste i kystredningsvæsenet, fratrådte som bekendt tjeneste ved redningsvæsenet den 1. juli 1979 på grund af alder. I dette vort blad nr. 2 1979 omtalte vi hans virke i redningsvæsenet, fiskeriforening og i Foreningen af Danske Redningsmænd. Her skal blot tilføjes, at Per Munk siden er blevet hyldet for hans virke. Blandt andet fik han den 17. marts i år overrakt af redningsinspektør Jørgen Ibsen en smuk støbt plaque med det heraldiske våbenmærke for redningsvæsenet under Farvandsdirektoratet. Overrækkelsen fandt sted i Nr. Vorupør. Den 6. julfik han den kongelige belønningsmedalje af amtmanden Martensen Larsen, Viborg, for hans indsats i fiskeriforeningen, redningsvæsenet og andre foreninger.

MANDS MINDE



90 år

Fhv. bådformand O. N. Krogh, redningsstation »Klitmølle« fyldte 90 år den 14. juli 1981.

75 år

Fhv. opsynsmand O. B. Madsen, redningsstation »Ferring« fyldte 75 år den 4. august 1981.

Fhv. betjeningsmand K. Haahr, redningsstation »Nymindegab« fyldte 75 år den 10. august 1981.

Fhv. betjeningsmand L. A. Tarbensen, redningsstation »Søndervig« fyldte 75 år den 10. august 1981.

70 år

Fhv. bådmand, motorpasser E. G. Andersen, redningsstation »Odden Havn« fyldte 70 år den 14. juli 1981.

Fhv. betjeningsmand S. R. Jensen, redningsstation »Bjerregaard« fyldte 70 år den 29. juli 1981.

Fhv. bådformand K. Boltesen, redningsstation »Nørre Vorupør« fyldte 70 år den 8. august 1981.

Fhv. betjeningsmand T. Nielsen, redningsstation »Stevns« fyldte 70 år den 14. august 1981.

65 år

Fhv. betjeningsmand H. V. Marcher, redningsstation »Christiansø« fyldte 65 år den 1. august 1981.

Fhv. betjeningsmand R. V. Jørgensen, redningsstation »Nymindegab« fyldte 65 år den 13. august 1981.

Fhv. bådmand H. N. B. Jørgensen, redningsstation »Vejs« fyldte 65 år den 15. august 1981.

Fhv. betjeningsmand A. H. Abildgaard, redningsstation »Lildstrand« fyldte 65 år den 17. juli 1981.

LEMVIG



SOLV . GULD . URE

Smedegaard

Vestergade 7 . 7820 Lemvig . Tlf. (07) 82 12 11

LEMVIG SKIBSVÆRFT I/S
NYBYGNINGER OG REPARATIONER
P. POULSEN . TLF. (07) 82 02 09

LEMVIG SVINESLAGTERI A/S
Telefon (07) 82 12 22

LEMVIG FISKEAUKTION

Statsautoriseret
v. P. Trillingsgaard
Telefon: (07)
Hallen 82 03 35 . Kontor 82 08 13 . Privat 82 05 04

LEMVIG VODBINDERI

VIGGO JEPPESEN . TLF. (07) 82 06 03
Al slags vod og trawl leveres omgående

VESTJYSK SPORTSMAGASIN

Vestergade 19 . Lemvig . Tlf. (07) 82 11 63
ALT TIL JAGT, FISKERI OG CAMPING

LEMVIG TRÆLASTHANDEL

BRDR. SKOU
Telefon (07) 82 13 68

TRÆLAST OG BYGNINGSARTIKLER
CEMENTVARER . BETON . MØRTEL

H. P. PETERSENS BAADEVÆRFT

Dyrehaven . Nyborg . Tlf. (09) 31 06 58

NORDVESTBANK

— gør noget for pengene

Lemvig . Thyborøn . Harboøre

Om at være redaktør

Det er en meget vanskelig sag at være redaktør af et blad, når medlemmerne af foreningen, for hvem dette blad skrives, ikke ser nogen grund til at medvirke med småt og stort. Det kan også være en temmelig dyr spøg for mig, at skaffe oplysninger til bladet, som måtte have redningsmændenes interesse. Hverken foreningen, farvandsdirektoratet eller redningsstationerne synes at være interesseret i at hjælpe. Det er hårdt sagt, nuvel, men vanskeligt er det. For at få informationer bør jeg være medlem af flere foreninger og abonnere på flere aviser. Det vil selvsagt blive for dyrt for mig, især når jobbet er ulønnet og efter eget ønske. Den eneste mulighed, der findes, er, at der ved hver station findes en, som vil bemærke hvad der skrives i den lokale avis, og som måtte have interesse for andre redningsmænd. Klipper det ud og sender det til mig. At stationslederne landet over tager kopi af rapporter om aktioner og sender dem til redaktionen. Vi mangler også fotos af redningsfartøjerne landet over. Kan jeg låne et godt billede et par dage? Noter så vidt muligt fotografens navn. Står der noget i andre tidsskrifter, der måtte have interesse for os - eller måske. Lad mig vide det. Da jeg har mange gøremål udover redaktør-jobbet for dette tidsskrift kan jeg være svær at træffe på telefon, men prøv følgende: (05) 15 10 75 (privat), (05) 12 45 00 (arbejde), (05) 12 34 99 (marinestationen), (05) 13 53 63 (bogtrykmuseet). Jeg har altid en blok og en blyant på mig.



Ansvarshavende redaktør:

F. Bjørnager Jensen
Neptunvej 68 . Esbjerg . Tlf. (05) 15 10 75

Forretningsfører og ekspedition:

Bogtrykker Gadgaard Nielsen
Vasen 3-5 . 7620 Lemvig . Tlf. (07) *82 15 00

»FORENINGEN AF DANSKE REDNINGSMÆND«

Hovedbestyrelse:

Formand: **Martin Sørensen**
Højvængen 15 . 9850 Hirtshals . Tlf. (08) 94 18 92
Næstformand: **Knud E. Jensen**
Julius Poulsensvej 9, Nr. Vorupør . 7700 Thisted
Tlf. (07) 93 83 27
Kasserer: **Robert Iversen**
Morsøvej 12A . 7680 Thyborøn . Tlf. (07) 83 13 23
Niels Peter Nielsen
Mosedalsvej 25 . Listed . 3740 Svaneke . Tlf. (03) 99 63 60
Helmer Nielsen
Thorup Strand . 9690 Fjerritslev . Tlf. (08) 22 54 07
Stationsleder **Harald Bachmann**
Havnegade 197 . 8500 Grenå . Tlf. (06) 32 08 40

HIRTSHALS
HANS SVENDSENS
SKIBSBYGGERI
Alt i nybygninger
samt reparationer
Hirtshals . Tlf. (08) *94 17 77

A/S HIRTSHALS FRYSE- & KØLEHUS
HIRTSHALS ISVÆRK
Telefon (08) 94 10 70

AKTIESELSKABET
VENDELBANKEN
HIRTSHALS AFDELING
Tlf. (08) *94 11 11

HIRTSHALS SØMANDSHJEM
Telefon (08) *94 19 44

Kafeteria - Restauration - Værelser

CHR. JEPSEN
Tlf. (08) 94 10 39 - 94 13 40
Alltid 1. kl.s kød og pålæg

LEVORSEN & JØRGENSEN
LYS . KRAFT . SKIBSINSTALLATION
Telefon (08) *94 10 11
Betjening dag og nat

HIRTSHALS FISKEAUKTION
STATSAUTORISERET . v. CHR. BERG
Telefon (08) *94 12 33 . Privat (08) 94 13 16
Telegramadresse: »Fiskeauktionen«

Hirtshals 1981

EN JULEHILSEN

Til alle i Forsvarsministeriet og i Farvandsdirektoratet ansatte - og til mandskabet ved alle redningsstationer - samt til de afgædede redningsmænd - sendes hermed de bedste ønsker om en glædelig jul samt et godt og lykkebringende nytår!

Med venlig hilsen,
Foreningen af danske Redningsmænd,
Martin Sørensen,
formand

SKAGEN
SKAGENS FISKEAUKTION
Statsautoriseret
v. Aage Geisnæs . Telegramadr.: Fiskeauktion
Tlf.: Kontor (08) *44 12 00 . Privat (08) 44 10 29

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning
Telefon (08) 44 12 77 (2 lin.)

KARSTENSENS SKIBSVÆRFT
Skibs- og bådbyggeri
Telefon (08) *44 13 11

OSCAR SKOUGAARD
Aut. Installatør
SKAGEN . TELEFON (08) 44 13 45

Aktieselskabet
SKAGEN ISVÆRK
Skagen . Telefon (08) 44 15 38

THISTED
MINDESMÆRKER
BRDR. JENSEN . STEN- OG BILLEDHUGGERI
Thisted . Telefon (07) 92 00 94

SØRENSENS
Hjemmagasin
MIDT I
BYENS HJERTE

BORNHOLMERBANKEN
Svaneke-afd.
Postgade 6 . 3740 Svaneke
Tlf. (03) 99 60 44

Sparekassen »BORNHOLM«
Svaneke-afd.
Nansengade 5 . 3740 Svaneke
Tlf. (03) 99 64 20

KJÆRENÆS FILETFABRIK A/S
7770 Allinge . Tlf. (03) 98 02 12

Fiskesalgforeningen Østbornholm
A. m. b. a.
Havnen . 3700 Nekso . Tlf. (03) 99 21 99
Røgeri . Filetfabrik . Ieværk . Salteri

ESBJERG
RAUN BYBERGS SKIBSBYGGERI A/S
Esbjerg . Telefon (05) *12 53 99
NYBYGNINGER . REPARATIONER . SMEDIE

ESBJERG FISKEAUKTION
Statsautoriseret
Indehaver: AAGE ANDERSEN
Telefon (05) 12 05 11 . Privat (05) 12 01 30

Morsø
Støbegods

SPAREKASSEN sds

A/S Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise
Grundlagt 1833
Kvæsthusgade 1 . København K
Tlf. (01) 15 61 95 . Udenfor kontortid (01) 15 51 75
Telegramadresse: Svitzersalvage

Esbjerg Skibsværft
v. Andersen, Jensen og Hagde
Telefon (05) 12 68 77 - 12 33 95

ALT I NYBYGNINGER OG REPARATIONER

AGGER SKIBSVÆRFT
Nybygninger og reparationer
Smede- og Maskinværksted
Agger, 7770 Vestervig
tlf. (07) *94 15 55

Hvide Sande Fiskeauktion

Statsautoriseret
v. Henning Værns
Telefon (07) 31 10 89

Hanstholm Fiskeauktion

Statsautoriseret
v. Ib Holm Sørensen
Telefon (07) 98 11 68

Thorsminde Fiskeauktion

Statsautoriseret
v. Harald Winkel
Telefon (07) 49 71 23

SEJL TIL BORNHOLM

med BORNHOLMSTRAFIKKEN
»Bornholm«, »Kongedybet«,
»Hammershus« og »Rotna«

Daglig afgang fra København kl. 23.55
Daglig afgang fra Rønne kl. 23.00

I sommersæsonen tillige dagture flere af
ugens dage. Hver dag gennemgående for-
bindelser via Sverige.

BORNHOLMSTRAFIKKEN

**LEMVIG TANDTEKNIK**

Madsen
eksam. tandtekniker
ALT I MODERNE TEKNIK
Torvet 1 . Tlf. (07) 82 02 45

KØB



DANSK

ESBJERG**TOVVÆRKSFABRIK A/S**

Telefon (05) *12 40 00

**Snorrevodstromler?**

Så
GRENAA
STUNT
MACHINE

Lad os tage slæbet !!

Grenaa Smede og Mæskfabrik A/S
Tlf. (06) 32 08 77

 **DEN DANSKE BANK**
AF 1871 AKTIESELSKAB



Hurup - Bedsted - Vestervig

POUL RAHBEK

Smede- og maskinværksted
Thyborøn . Tlf. (07) 83 10 61

**Sømandshjemmet
& Afholdsrestaurant**

☆
Thyborøn . Tlf. (07) *83 12 44

Thyborøn Fiskeauktion

Statsautoriseret
v. Jens Steen
Telefon (07) *83 14 11

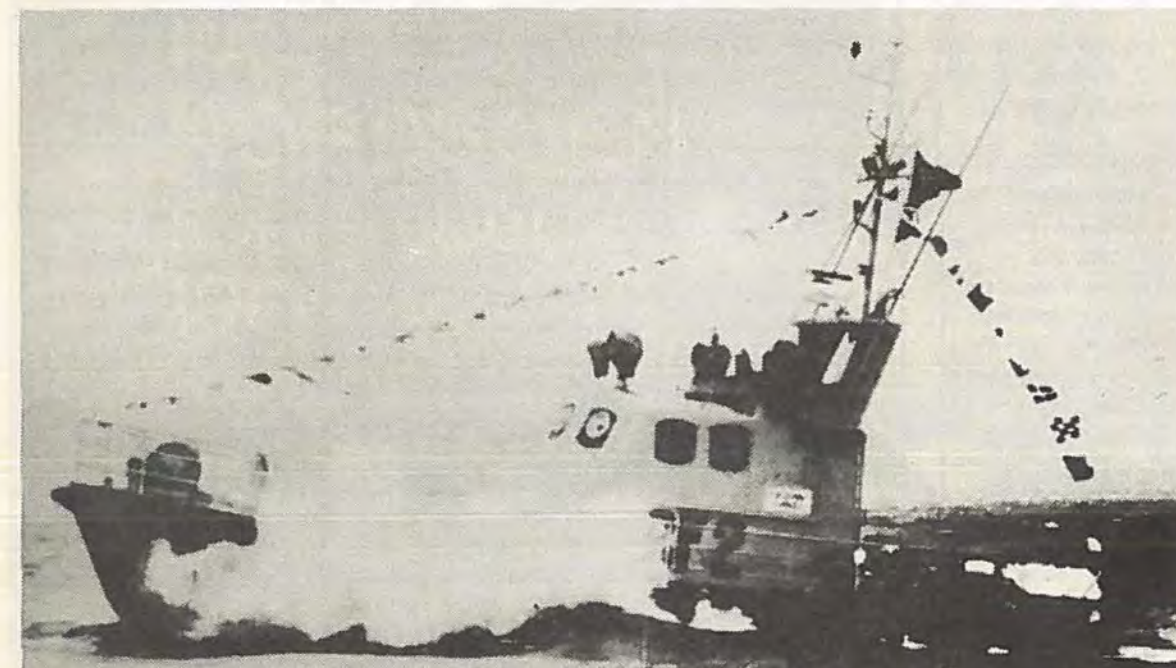


Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 3

December 1981

48. årg.



STØRSTE TRAGEDIE I NYERE TID



REJS MED



D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SÆLSKAB A/S

Gadgaard Nielsen · Lemvig

Bogtryk · Offset · Tlf. (07) *82 15 00
Papir en gros · Kontorforsyning · Tlf. (07) *82 17 11

LEDIG

MODERNE • AKTIV • VENLIG

Dampskibsselskabet
TORM
KøbenhavnMarketenderiet
»NY HAVN«
ESBJERG
Indeh. Svend Jørgensen
Kaffe og smørrebrød
Telefon (05) *12 82 88J. GRUMSEN
MASKINFABRIK
Tlf. (05) *12 54 22
ESBJERG

LEDIG

ANDELS-SILDEOLIEFABRIKEN
NY HAVN · ESBJERG
SILDEOLIE – EKSPORT
SILDEMEL – PRODUKT »999«
TLF. (05) *12 09 99 TELEGR.-ADR.: ANSILDJØRGEN HANSENS
SKIBSSMEDIE
v. K. Nielsen
Morsøgade 11 · Esbjerg
Telefon (05) 12 12 33**DANMARKS
HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE**
Uafhængigt ugeblad for udenrigshandel og shipping
Abonnement: 20 kr. årlig.
Bestilles på ethvert posthus samt på ekspeditionen
Artillerivej 40 B · København S · Tlf. (01-27) AStA 782

LEDIG

HANSTHOLM SØMANDSHJEM
Cafeteria · Restauration
Nye, moderne værelser
Tlf. (07 96 41 11) lokal 145**SEJL og MOTOR**Det store magasin for sejlsport
Køb det i kiosken eller bestil
abonnement på tlf. (01) 12 80 40AKTIESELSKABET
DET ØSTASIATISKE KOMPAGNIEsbjerg **Vestjysk Krystal Isværk** 1/8 Tlf. (05) 12 00 66

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd



Det er 15 år siden, de danske redningshelikoptere gjorde sig berømte over det ganske Europa. – Helt eksakt den 7. september 1966, da den kun et år gamle færge »Skagerak« fik hækporten slået ind af en forkert sø 40 sømil nordvest af Hirtshals.

Færgen sank, men forinden var alle ombordværende blevet reddet. Helikopterne reddede 69 i land og tilende skibe de resterende.

»Skagerak«, der var klassificeret i Norske Veritas højeste sikkerhedsklasse, blev bygget på Ålborg Værft i 1965. Færgen sejlede på ruten mellem Kristianssand og Hirtshals.

På den skæbnesvangre dag den 7. september 1966 blæste en kraftig storm over hele Nordsøen. Vindstyrken var efter den gamle skala målt til 8-9, men kaptajn Dwegness havde ingen betænkeligheder, da han førte »Skagerak« ud af havnen i Kristianssand med kurs mod Hirtshals.

Da færgen befandt sig ca. 40 sømil nordvest for Hirtshals, fik den pludselig en voldsom brådsø ind agter fra. Søen slog ind over øverste dæk, der lå 6 meter over vandoverfladen. Hækporten blev slået ind, og et øjeblik efter strømmede vand ind i maskinrummet og standsede maskinerne, så skibet var uden styring.

Klokken 11.21 modtog Skagen Radio SOS-signalet fra »Skagerak«, og herfra gik signalet videre til Søværnets operative Kommando og til skibsfarten i Nord-søen.

På »Skagerak« blev alle passagerer beordret fra borde, da skibet fik alvorlig slagside. Redningsbåde og gummiflåder blev i hast sat i vandet, og alle passagererne, der var kaldt på dæk, fik redningsveste på, før de sprang ned i flåderne i det oprørte hav.

Det var en broget forsamling, og det var alvorstunder, der fulgte. Her var jo ikke tale om prøvede søfolk eller fiskere, der gik fra borde til en uvis skæbne. Her drejede det sig om småbørn i skolealderen, gamle mennesker, svage og stærke – alle ukendt med havet og strabadser af lignende art – alle angstfulde for, hvad der ventede dem. Men der herskede ro over hele skibet. Kaptajnen havde over højtaleranlægget nøje instrueret alle om, hvordan de skulle forholde sig, og hvad der var og ville blive gjort for dem.

Der kom hjælp fra alle sideer, og mindre end en halv time efter at passagererne var blevet beordret fra borde, var den første redningshelikopter over de drivende gummibåde og redningsbåde.

Det blev en stor dag for flyvevåbnets redningseskadrille, for helikopterbesætningerne, hvor flere selv måtte lade sig fire ned i det oprørte hav for at hjælpe passagerer op, der enten var for afkræftede eller for små til selv at anbringe redningsselen rigtigt.

De første skibe, der nåede frem, var dels det norske »Polarhav« og et russisk trawler-motherskib. Sidstnævnte opsamlede 39 personer, og det norske skib 30. Andre seks passagerer blev optaget af det østasiatiske »Korea«.

Resten af de 144 passagerer optog de danske helikoptere, inden en kæmpeflåde af fiskerfartøjer fra Hirtshals, Hanstholm og andre fiskerbyer nåede frem.

De otte S-61 redningshelikoptere dannede en hel luftbro mellem det synkende skib og Lønstrup, hvor 18 ambulancer kørte i pendulfart mellem stranden og Hjørring sygehus. Her ventede en stab af læger på at tage sig af de forkomne skibbrudne.

Ingen vidste med sikkerhed, hvor mange passagerer færgen havde, da det sejlede fra Kristianssand, hvorfor eftersøgning fortsattes hele dagen af de ankomne fiskerfartøjer, orlogsskibe fra Danmark og Tyskland samt handelsskibe fra 5 nationer. Senere blev det ved navns nævnelse konstateret, at alle var reddet fra et forlis, der mirakuløst ikke blev til en katastrofe.

Det største redningsarbejde, man nogensinde har set hethjemme, fungerede så perfekt og effektivt, at indsatsen med ære vil blive erindret i redningsvæsenets traditionrige og dramafyldte analer. Det var en dåd, som fortjener sammenligning med de bedrifter, kystens frivillige redningsmænd har ydet gennem tiderne.

Efter en lykkelig redning var der mange landet over, der følte taknemmelighed. En af de reddede, fru Bente Conte fra Skodborg, rettede senere en varm tak til redningseskadrillen og til »Skagerak«s telegrafist, hvis stædighed var medvirkende til hendes redning. Han blev ved med at fortælle over radioen, at en kvinde var forsvundet ud i horisonten, hvor ingen endnu havde ledt. I 2½ time drev fru Conte længere og længere

væk fra det synkende skib og forbi det russiske skib uden at blive opdaget, og da også en helikopter fløj forbi uden at se hende eller høre hendes råb, troede hun sit livs afslutning nær. Kort efter blev hun dog opdaget af en anden helikopter og bjærget.

Fru Conte fortæller i Berlingske Tidende:

– Jeg forfejlede mit spring ned i redningsbåden og faldt i vandet. I løbet af meget kort tid drev jeg væk fra båden. Jeg råbte og skreg, samtidig med at jeg trådte vande, selv om det måske var overflødig. Jeg kunne ikke nå redningsbåden. Jeg fik fat i en lille fløjte, der var ved vesten. Den prøvede jeg at alarmere nogen med, men det var jo håbløst. Jeg drev stadig længere og længere væk fra redningsbådene. Snart kunne jeg ikke mere se skibet, og jeg følte mig meget alene. Mine sko skubbede jeg af, men jeg turde ikke tage den store vinterfrakke af, også af frygt for at redningsvesten skulle glide fra mig imens.

– Så dukkede det russiske skib op. Jeg var lykkelig, men ingen så mig. Alle om bord stirrede den anden vej – mod ulykkesstedet. Jeg var uden for området. Jeg prøvede at råbe om hjælp, og midt i det hele kom jeg til at tænke på, at de jo ikke forstod ordet. Man kan smile af det bagefter, men det var alvor for mig i det øjeblik: Hvad hedder hjælp på russisk? Så fik jeg saltvand i munden og mindedes utallige gode råd om, at man skal bevare roen. Nu blev jeg søvrig, og efterhånden kunne jeg ikke mærke, at jeg havde ben. Russeren kunne jeg nu kun se en gang imellem. Jeg kiggede op i en stum himmel og besluttede, at jeg ville »lægge mig til at sove«. Jeg hørte en helikopter, så at den fløj lidt rundt over mit hovede. Jeg troede mig opdaget, men nej, Den forsvandt – indtil en anden omsider dukkede op. Jeg har aldrig været så lykkelig og træt, sluttede fru Conte sin beretning.

På Rask Mølle skole ved Horsens ventede 16 forældre på besked om redning af deres børn. I 11 timer ventede de. Først kl. 0.50 kunne redningscentret i Hjørring meddele, at alle var kommet uskadede i land. Der blev sunget en salme på skoleinspektør Kaj Bechs foranledning, inden forældrene gik hver til sit. Vel vidende om at deres børn ville være hjemme den følgende dag.

Samme lettelse bredte sig i 1238 hjem i Norge og Danmark efter en lang og dramatisk dag. En sort dag i søfartens historie og en strålende lys dag i redningstjenestens.

fbj

*Redningsbladet ønsker
samtlige ansatte i
administrationen og
Farvandsdirektoratet
et godt og heldbringende
nytår!*

Redningsstolen

Tekst og tegning: Arne Madsen

Som en optakt til årstjeneste i sjællandske kirkesogne faldt det i min lod i sin tid at være hjælpepræst ved en kirke på Frederiksberg. Umiddelbart før indsættelsen i tjenesten gav provsten mig en orientering om denne. Som bekendt er vi mennesker ret så forskellige. Det var nok årsagen til, at provsten bemærkede: »Jeg traf for øvrigt en af Deres kommende kolleger for nylig. Det var et stykke tid siden, vi sidst havde set hinanden, hvorfor han fortalte, at der var sket et og andet siden. Han var således i den mellemliggende tid blevet repræsentant, fortalte han. Det blev jeg jo lidt overrasket ved, da jeg ikke havde modtaget nogen melding om ændring af virke. »Det drejer sig om en stole«, sagde han. Jeg skyndte mig at sige, at jeg var forsynet med tilstrækkeligt møblement. »Jamen, det er en særlig slags stole«, fortsatte han, »som jeg repræsenterer. Og så rakte han mig en traktat, hvis overskrift var »Redningsstolen«.

Det sagde det hele.

Traktatens hensigt var den enkle at pege hen på det glædelige budskab, som den forestående højtid vil os. Så er det lagt hen til hver enkelt at åbne hjerte og sind for dette budskab og tage imod det.

I Brorsons sømandssalme med spørgsmålet om, »hvor jeg kan finde spor blandt blinde skær mod strøm og vejr« hedder det i sidste vers: »Gør troen kæk mod bølgers skræk, hold selv ved ror og anker. Du ved, hvad jeg formår«. Det betyder, at det er Ham, vi beder om at klare skærene og brændingen for os, som i sin kærlighed gav verden den julegave, vi synger om i vore dejlige julesalmer.

Redningsstolen, der er gjort en skitse af her, er at se på Nexø Museum, hvor der også bevares en prægtig redningsbåd fra Snogebæk og findes en serie fotos af farefulde og dramatiske situationer fra redningsindsatser ved den bornholmske kyst.

Om der er på dette sted eller på andre, vi ser redningsstolen for os, så sker det som den uvurderlige genstand den er, i bogstavelig og håndgribelig betydning. Men vi kan, som hin traktat gjorde det, også tage om den som det uhandgribelige, den redningsstol vi alle har behov.

I ønsket om, at julens uhandgribelige budskab må møde os til velsignelse og »gøre troen kæk mod bølgers skræk«, ønskes en glædelig jul!



Af »Fhv. farmer Christian Mumme Bondo og hustru Christiane, f. Hartmann's legat« vil der den 6. marts 1982 uddeles nogle portioner til værdige trængende fiskere ansatte eller forhen ansatte under redningsvæsenet i Jylland og deres enker samt uforsørgede børn.

Skulle der ikke blandt de ovennævnte findes et tilstrækkeligt antal værdige og trængende, kan værdige og trængende fiskere i det øvrige Danmark eller værdige og trængende enker efter sådanne eller uforsørgede børn komme i betragtning ved uddeling af legatportionerne.

Ansøgningsskema vil blive tilsendt efter henvendelse til legatbestyrelsens formand, cand. jur. Henrik Fog, Hans Jensens Vej 32, 2900 Hellerup, til hvem skemaet må tilbagesendes i udfyldt stand inden 30. januar 1982.

STØRSTE TRAGEDIE I NYERE TID

Redningsfartøj »RF2« kæntrer og seks redningsmænd mister livet.

Hirtshals by og det ganske land kom i dyb sorg ved meddelelsen om katastrofen, hvor Farvandsdirektoratets nyeste redningsfartøj kæntrede og seks redningsmænd mistede livet. Det, der ikke skulle kunne ske, skete for øjnene af mange mennesker. Redningsfartøjet kæntrede og kom ikke op igen. Alle seks redningsmænd var iført overlevelsesdragt, men ingen overlevede.

En helt ufattelig ulykke, hvis årsag der kun kan gisnes om. En chokerende og forfærdelig tragedie for de efterladte.

De omkomne redningsfolk er: Johannes Hejlesen, Hans Jensen, Ingo Jensen, Peter Rishøj Hansen, Johannes Kristensen og Bent Hesselund.

Sidstnævnte er fra Horne, de øvrige fra Hirtshals. Industriminister Erling Jensen nedsatte omgående en undersøgelseskommission, der skal søge at finde frem til årsagerne til Farvandsdirektoratets redningsbåd »RF2«s pludselige forlis og årsagen til at alle seks ombordværende redningsfolk mistede livet. Kommissionen er nedsat efter sølovens paragraf 311, og sidst en minister har nedsat en sådan undersøgelseskommission var efter tankskibet »Edith Terkol«s forlis i Østersøen 27. juli 1972.

Denne særlige undersøgelseskommission blev lovfæstet efter fiskeriministeriets skib »Biologen« forliste i maj 1967. Kommissionen består af vicepræsidenten i Sø- og handelsretten Frank Poulsen som formand og kontorchef i Industriministeriet Niels J. Bagge (tidligere navigationslærer). Skibsinspektør J. M. Jørgensen, H. E. Gulddammer, lektor ved Danmarks Tekniske Højskoles skibs- og havteknik institut, kommandør Ole Peter Jensen, chef for søværnets teknikklinje, Poul Pedersen, formand for Hirtshals fiskeriforening og kommandørkaptajn J. E. Undén, der er kendt som havariexpert på det maritime område. Desuden er sekretær Hans Jacobsen fra Industriministeriets søfartsafdeling med i kommissionen, der - som det fremgår af navnlisten - tæller eksperter på nautiske og tekniske områder samt på de lokale og menneskelige aspekter.

Hvornår kommissionens dommer, som er formanden, afgiver konklusion af undersøgelserne kan der ikke siges noget om. Der kan gå lang tid inden en sådan foreligger og indtil da må vi nøjes med de oplysninger, der foreligger dels fra søretten og senere konstateringer.



REDNINGSFARTØJ »RF2« FØR OG EFTER ULYKKEN

HÆNDELSESFORLØBET

Mandag aften den 30. november klokken ca. 21.30 fik Hirtshals redningsstation meddelelse om, at en kutter var i vanskeligheder i havneindløbet. Det var den lille 20 tons kutter »Hanne Dorthe« HG 10, der forsvandt i de vældige vandmasser ud for havneindløbet til Hirtshals havn.

Både »RF2« og et par større Hirtshals-kuttere stod straks ud for at lede efter fiskekutteren og de tre unge fiskere om bord. Samtidig fik man tilkaldt en redningshelikopter og redningsstationens landrover blev med mandskab sendt ud til stranden.

Det var den tilkaldte helikopter, der fandt »Hanne Dorthe« drivende syd for havnen, men der var ingen spor af skipperen Kaj Petersen eller besætningsmedlemmerne Bjarne Rasmussen og Ole Hansen.

Omkring midnat var vindstyrken mellem stormende kuling og storm. Vindretningen var nordøstlig 15-20 sekundmeter, hvilket giver specielle vanskeligheder ved indsejlingen til Hirtshals havn. Her blev der ved 1-tiden fortsat søgt efter eventuelle overlevende fra »Hanne Dorthe«, da den helt store ulykke skete. Chokerede tilskuere på molen så redningsfartøjet sejle ind mod havnen, da den formentligt blev ramt af »forkert sø« og blev slået ned på siden. Den rejste sig dog hurtigt igen og vendte om for at gå udefter.

Kort efter kom »RF2« op på en meget høj bølge og herfra vælter den om på bagbord side og går ned i søen. Denne gang rettede redningsfartøjet sig ikke op og de seks redningsfolk om bord, der alle var iført overlevelsesdragter omkommer.

Med bunden i vejret føres »RF2« af sø og strøm til Tornby strand og får formentligt her revet mast og tag på styrehus af.

To af redningsmændene finder Falck-folkene, da de fik »RF2« vendt på ret køl. De var iført overlevelsesdragt korrekt anlagt, men livløse. To andre finder helikopteren i vandet. Deres overlevelsesdragt var åben og vand var trængt ind, hvorved man ikke kan svømme med den. Det er major Leif Hansen, Flyvertaktisk Kommando, der har givet pressen disse oplysninger og supplerer, at det er hans opfattelse, at redningsfolkene er blevet fuldstændig overrumplet, da forliset skete.

J. Marqvart Jørgensen fra statens skibstilsyn, som er med i den nedsatte undersøgelseskommission, har til Jyllands-Posten udtalt, at redningsbådens dør og dens hængsler viser, at den muligvis har stået åben og at gearet stod i fuld bak, hvilket kan tolkes derhen, at føreren er blevet kastet bagover. Ved besigtigelsen af »RF2« efter at den var blevet bjærget og ført til Hirtshals, viste ingen huller i aluminiumskroget, men man undrede sig over en manglende vandtæt luge fra det åbne styrehus til lukafet nede om læ. Lugen har ikke været afmonteret og lukkes normalt i dårligt vejr, fortæller bådmand Jørgen Nørgaard Bruun, der er »RF2« maskinpasser, men som ikke kom med på den ulykkelige redningsaktion.

Skibsinstallatør Kaj Petersen, Fyn har til pressen fremført nogle teorier og kommentarer om aluminiumsfartøjer som »RF2«. Der sættes spørgsmålstegn ved skrogets holdbarhed og typens egnethed til det barske Vesterhav. Det skal ikke være dette blads opgave at skønne, hvad årsagen til den tragiske ulykke måtte være. Vi må afvente undersøgelseskommissionens konklusion om årsagen, om fartøjets konstruktion til opgaven osv.

TO TELEGRAMMER

Ved meddelelsen om den store ulykke, der har ramt Hirtshals, giver vi udtryk for vor oprigtige deltagelse og dybeste medfølelse med de mange pårørende.

MARGRETHE R - HENRIK

Min inderlige deltagelse i den store sorg, der har ramt de pårørende og hele byen ved de to forlis.

INGRID

Tak til redningsstationerne for udvist kondolence ved den tragiske ulykke her i Hirtshals 1. december 1981.

Tak for modtagne bidrag til redningsmændenes mindesmærke.

MARTIN SØRENSEN

BEGRAVELSEN

Overalt i Hirtshals og i Emmersbæk, der ligger i den sydlige udkant af byen, vajede flagene på halv stang fredag den 4. december.

Pastor Poul Willumsen, præst ved Annekskirken i Emmersbæk begravde to af de omkomne redningsfolk og pastor Arne Kronborg begravde en tredje fra Hirtshals kirke. Dagen efter blev de sidste tre redningsfolk bisat fra Hirtshals kirke.

Ved alle begravelser var der fanevagt fra Hirtshals fiskeriforening og fra Nørre Vorupør, holdt af redningsmænd. Deltagelsen var større end kirkerne kunne rumme. Alle ønskede at vise de forulykkede redningsmænd den sidste ære.

Pastor Poul Willumsen sagde i sin stilfærdige tale: - Vi har endnu en gang oplevet, at havet er en streng nabo og en hård arbejdsgiver. Tre mand på vej hjem fra havet forliste i bølgerne og seks mand, som var trådt til med livet som indsats mistede livet.

Ingenting kan forklare dødens virkelighed. Det eneste vi kan gøre, er at vende os til Gud for at finde den trøst, Han som den eneste kan give os, for Gud er livets og kærlighedens Gud og Han er altid hos os - også i sorg og død.

FORENINGEN AF DANSKE REDNINGSMÆND

udtaler sin største medfølelse overfor hustru, børn og familie til vore medlemmer, der satte livet til i tjeneste for kystredningstjenesten

JOHANNES HEJLESEN
HANS IVAN JENSEN
INGO JENSEN
PETER RISHØJ HANSEN
JOHANNES KRISTENSEN
BENT HESSELLUND

Æret være deres minde

Hirtshals, 9. 12. 81

Martin Sørensen

formand
FORENINGEN AF DANSKE REDNINGSMÆND

Høg over høg

Vestjyske sportsdykkere har fremmanet et ellers næsten glemt spøgelse fra den første verdenskrig. Udfor Vrist ved Harboøre har man efter et års jagt lokaliseret vraget af den tyske ubåd U 20, der i november 1916 strandede på Vestkysten kun et halvt hundrede meter fra land. I dag ligger ubådens rester på få meter vand ca. 150 meter fra kysten, og det er som regel dækket af sand, men det er lykkedes dykkerne at fotografere og tegne omrids af vraget, der er meget medtaget, fordi det blev sprængt i to omgange. Dele af skroget er dog intakt, og de to store dieselmotorer står tilsyneladende uskadt på havbunden.

Betegnelsen U 20 siger næppe mange mennesker noget i dag, men det er faktisk en af historiens mest omtalte ubåde, nemlig den, der i maj 1915 sænkede kæmpelinieren »Lusitania« ud for den irske kyst. 1198 mennesker omkom, og ulykken hører til søfartens klassiske dramaer.

Den populære opfattelse fastholder stadig, at »Lusitania«-katastrofen fik USA til at indtræde i krigen, men det er en påstand der skal tages med forbehold. Nok blev sænkningen brugt som påstand, men den fandt sted allerede i maj 1915, og først i april 1917 erklærede USA krig mod Tyskland. Baggrunden for at der skulle gå to år mellem årsag og virkning var ikke mindst at præsident Wilson i 1916 søgte genvalg, og som slogan havde hans parti valgt: »Han holder os ude af krigen«. Få måneder efter valget slog Wilson en koldbøtte og blev opsat på at betrygge demokratiet i verden. Det amerikanske folk, der ikke var meget for at blande sig i krigen i Europa, sluttede kamelen bl. a. takket være en fantastisk hetz-propaganda, men også godt hjulpet af tyskerne, der havde indført den uindskrænkede ubåds-krig, som naturligvis også krævede amerikanske ofre.

»Lusitania« var og blev imidlertid den store foræring til propagandamagerne.

Den 40.000 tons store luksUSDamper, der tilhørte den engelske Cunard-linie, forlod den 1. maj 1915 New York med næsten 2000 mennesker ombord - skønt den tyske ambassade i avisannoncer havde gjort amerikanerne opmærksomme på risikoen ved at sejle med et britisk skib ind i krigszonen ved England.

Om morgenen den 7. maj blev »Lusitania« torpederet af U 20, under kommando af kaptajnlejtant Walther Schwieger, der havde særlig ordre til at holde udkig efter store dampere, som formodes brugt til troppetransport. Ubåden affyrede en torpedo og til Schwiegers forbløffelse skete der en voldsom eksplosion, som i løbet af 18 minutter sendte kæmpedamperen til bunds. Schwiegers havde ellers haft dårlige erfaringer med sine torpedoer, den havde vist sig ude af stand til at sænke selv små fartøjer.



Engelsk tegners opfattelse af »Lusitanias« undergang

Forklaringen på netop denne torpedos effekt har i mange år været begravet i hemmeligstemplede dokumenter, men britiske forskere har gennemgået dem og kan nu dokumentere, at den »fredelige passagerliste« var lastet med store mængder ammunition og eksplosiver, camoufleret i ladningspapirene som »smør«, »ost« og »råskind«. Det var denne ladning torpedoen traf - med omgående og tragiske følger.

Ydermere har det vist sig, at »Lusitania« allerede ved krigens begyndelse formelt blev overtaget af marine ministeriet, og at skibet i de hemmelige flådelister stod opført som hjælpekydser.

Disse forhold var i sig selv nok til, at tyskerne ifølge krigens love, var i deres gode ret til at sænke »Lusitania« uden varsel. Men dertil kommer en udbredt fornemmelse af, at britiske politikere med Churchill i spidsen ligefrem håbede, at »Lusitania« ville blive angrebet for at »vække USA« og fremkalde den ønskede krigserklæring. Mistanken kan formentlig aldrig bekræftes, men britiske forskere er enige med den højt ansatte jurist, der i sin tid ledede søforhøret. »Lusitania«-sagen var en »beskidt affære«.

I den tyske krigsledelse var begejstringen om denne »Politiske uheldige« sænkning begrænset, men man holdt gode miner til slet spil og fremhævede, at kaptajnlejtant Schwieger havde gjort sin pligt. Og så gik krigen videre for Schwieger og U 20.

En novemberdag i 1916 var U 20 på vej hjem efter operationer i den nordlige Nordsø, men undervejs fik

man kontakt med en anden ubåd U 30, der havde fået maskinskade, og begge både fortsatte nu i overfladen for langsom fart ned langt den jyske vestkyst. Det var tæt tåge, og på begge både var kompasset i uorden. Umærkeligt førte strøm og vind dem ind mod sandrevlerne, og den 4. november om aftenen gik både U 20 og U 30 på grund. Det lykkedes ret hurtigt at få U 30 fri, men »Lusitanias« banemand sad fast.

Et signal til den tyske flådeledelse hidkaldte en større undsætningsstyrke. Torpedobåde skulle slæbe ubåden fri, mens større enheder patruljerede til søs. Man frygtede et britisk angreb, og hvis englænderne blev klar over at det var U 20, der var i vanskeligheder, ville de ikke sky nogen anstrengelse for at få hævn.

Den følgende dag blev bjergningsforsøget opgivet og man besluttede at sprænge ubåden. Mange mennesker var samlet på stranden, og politimesteren fra Lemvig havde netop besluttet, at redningsbåden fra Liløre skulle bringe ham ud til havaristen. Men her var chefen gået op i tårnet og i en råber skreg han: »Jeg advarer Dem - bliv borte . . .«. Torpedosprængning - Alle væk . . . bag bjergene« (klitterne). Under disse omstændigheder opgav politimesteren fornuftigvis sit ærinde.

På ubåden arbejdedes febrilsk med at lægge sprængladninger, og fra land kunne man se, at besætningen med hamre sønder slog instrumenter og ventiler. Så forlod en motorbåd med de sidste orlogsgæster og chefen det dømt fartøj, men båden blev ført ind mod kysten og motoren gik i stå. Ved hjælp af bådens bundrædder lykkedes det i sidste øjeblik at padle væk fra farezonen. Ti minutter efter indtraf en voldsom eksplosion, og luften fyldtes med flyvende sprængstykker. Senere fandt man stumper fra ubåden halvanden kilometer inde i landet.

Ingen kom dog til skade, og da røgen drev bort så man, at forskibet var splittet ad, mens resten af skroget tilsyneladende var uskadt. Forment var alle ladninger ikke eksploderet.

De tyske skibe forlod stedet med U 30 på slæb. Frygten for briterne var ikke ubegrundet. På hjemvejen blev tyskerne angrebet af en britisk ubåd, der beskadigede to større skibe.

Vraget af U 20 stod en halv snes år udfor Harboøre og blev ligefrem en turistattraktion, men i 1925 besluttede marineministeriet at rydde op, og 700 kg sprængstof blev anbragt i båden, bl. a. i et intakt ammunitionslager i bunden. Ledningerne førtes flere kilometer ind i land, hvorefter en marionofficer trykkede på knappen. Påny gennemrystedes U 20 af voldsomme detonationer, men selv ikke denne store mængde sprængstof formåede at udslætte båden. I den følgende tid fjernede vragskudde nogle løssprængte stumper, men resten blev opgivet, og i årenes løb sørgede naturen selv for at slette sporene. Kysten ændrede sig, og ubåden skjultes af sandet. Kaptajnlejtant Schwieger fortsatte ubådskrigen som chef for den nyere og større U 88, der imidlertid mødte sin skæbne i september 1917, da båden med alle ombordværende blev sænket i Biscayen af et bevæbnet britisk fragtdamper.

Den følgende dag blev fragtdamperen sænket af en anden tysk ubåd - thi sådan er krigens høg-over-høg-principper.

LEMVIG

SOLV . GULD . URE

Smedegaard

Vestergade 7 . 7620 Lemvig . Tlf. (07) 82 12 11

LEMVIG SKIBSVÆRFT I/S
NYBYGNINGER OG REPARATIONER
P. POULSEN . TLF. (07) 82 02 09

LEMVIG SVINESLAGTERI A/S
 Telefon (07) 82 12 22

LEMVIG FISKEAUKTION
 Statsautoriseret
v. P. Trillingsgaard
 Telefon: (07)
 Hallen 82 03 35 . Kontor 82 08 13 . Privat 82 05 04

LEMVIG VODBINDERI
VIGGO JEPPESEN . TLF. (07) 82 06 08
 Al slags vod og trawl leveres omgående

VESTJYSK SPORTSMAGASIN
 Vestergade 19 . Lemvig . Tlf. (07) 82 11 63
 ALT TIL JAGT, FISKERI OG CAMPING

LEMVIG TRÆLASTHANDEL
BRDR. SKOU
 Telefon (07) 82 13 66
 TRÆLAST OG BYGNINGSARTIKLER
 CEMENTVARER . BETON . MØRTEL

H. P. PETERSENS BAADEVÆRFT
 Dyrehaven . Nyborg . Tlf. (09) 31 06 58

NORDVESTBANK
 - gør noget for pengene

Lemvig . Thyborøn . Harboøre



Ny formand for Foreningen af danske Redningsmænd

han været stationens opsynsmand – eller stationsleder, som det jo hedder i dag. Martin Sørensen har selv prøvet to gange at blive reddet af redningsbåden og har derfor godt indblik i, hvordan det er at redde mennesker med redningsbåd og i at blive reddet.

Største aktiv for Martin Sørensen er hans store interesse for foreningen og redningsmændene ude på stationerne. En holdning man tydelig kan mærke, når man kommer på tomandshånd med ham.

Som nævnt i sidste nummer af herværende blad skiftede foreningen formand ved årsmødet i Slettestrand. Wenzel Rasmussen sagde, som tidligere bebudet, farvel og gav roret til Martin Sørensen ved det efterfølgende bestyrelsesmøde.

Martin Sørensen er født og hjemmeboende i Hirtshals, hvor han allerede som 14-årig kom ud at fiske. Lige fra dreng har han haft stor interesse for redningsvæsenets opgaver, og han var ikke sen til at sige ja, da han i 1962 fik tilbudt ansættelse ved redningsbåden. Den 1. juli 1962 blev han antaget, og 1. oktober 1975 blev han bådformand, og siden 1. november 1979 har



Ansvarshavende redaktør:

F. Bjørnager Jensen
Neptunvej 68 . Esbjerg . Tlf. (05) 15 10 75

Forretningsfører og ekspedition:

Bogtrykker Gadgaard Nielsen
Vasen 3-5 . 7620 Lemvig . Tlf. (07) *82 15 00


«FORENINGEN AF DANSKE REDNINGSMÆND»

Hovedbestyrelse:

Formand: Martin Sørensen
Højvangen 15 . 9850 Hirtshals . Tlf. (08) 94 18 82
Næstformand: Knud E. Jensen
Jullus Poulsensvej 9, Nr. Vorupør . 7700 Thisted
Tlf. (07) 93 83 27
Kasserer: Robert Iversen
Morsøvej 12A . 7680 Thyborøn . Tlf. (07) 83 13 23
Niels Peter Nielsen
Mosedalsvej 25 . Listed. 3740 Svaneke . Tlf. (03) 99 63 06
Helmer Nielsen
Thorup Strand . 9690 Fjerritslev . Tlf. (08) 22 54 07
Stationsleder Harald Bachmann
Havnegade 197 . 8500 Grenå . Tlf. (06) 32 08 40

	HIRTSHALS HANS SVENDSENS SKIBSBYGGERI Alt i nybygninger samt reparationer Hirtshals . Tlf. (08) *94 17 77
A/S HIRTSHALS FRYSE- & KØLEHUS HIRTSHALS ISVÆRK Telefon (08) 94 10 70	
AKTIESELSKABET VENDELBOBANKEN HIRTSHALS AFDELING Tlf. (08) *94 11 11	
HIRTSHALS SØMANDSHJEM Telefon (08) *94 19 44 Kafeteria - Restauration - Værelser	
CHR. JEPSEN Tlf. (08) 94 10 39 - 94 13 40 Altid 1. kl.s kød og pålæg	
LEVORSEN & JØRGENSEN LYS . KRAFT . SKIBSINSTALLATION Telefon (08) *94 10 11 Betjening dag og nat	
HIRTSHALS FISKEAUKTION STATS-AUTORISERET . v. CHR. BERG Telefon (08) *94 12 33 . Privat (08) 94 13 16 Telegramadresse: «Fiskeauktionen»	

SKAGEN SKAGENS FISKEAUKTION Statsautoriseret v. Børge Lundholm . Telegramadr.: Fiskeauktion Telefon (08) *44 12 00
A/S Skagens Kul- og Trælastforretning Telefon (08) 44 12 77 (2 lin.)
KARSTENSENS SKIBSVÆRFT Skibs- og bådbyggeri Telefon (08) *44 13 11
OSCAR SKOUGAARD Aut. Installatør SKAGEN . TELEFON (08) 44 13 45
Aktieselskabet SKAGEN ISVÆRK Skagen . Telefon (08) 44 15 38
THISTED MINDESMÆRKER BRDR. JENSEN . STEN- OG BILLEDHUGGERI Thisted . Telefon (07) 92 00 94
 SØRENSENS Herremagasin MIDT I BYENS HJERTE
BORNHOLMERBANKEN Svaneke-afd. Postgade 6 . 3740 Svaneke Tlf. (03) 99 60 44
Sparekassen »BORNHOLM« Svaneke-afd. Nansensgade 5 . 3740 Svaneke Tlf. (03) 99 64 20
KJÆRENÆS FILETFABRIK A/S 7770 Allinge . Tlf. (03) 98 02 12
Fiskesalgforeningen Østbornholm A. m. b. a. Havnen . 3700 Neksø . Tlf. (03) 99 21 99 Røgeri . Filetfabrik . Isværk . Salteri

ESBJERG RAUN BYBERGS SKIBSBYGGERI A/S Esbjerg . Telefon (05) *12 53 99 NYBYGNINGER . REPARATIONER . SMEDIE
ESBJERG FISKEAUKTION Statsautoriseret Indehaver: Sigurd B. Thomsen Auktionsgade . Ny Havn . Tlf. (05) 12 05 11

SPAREKASSEN sds
A/S Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise Grundlagt 1833 Kvæsthusgade 1 . København K Tlf. (01) 15 61 95 . Udenfor kontortid (01) 15 51 75 Telegramadresse: Svitzersalvage
ANDERSEN OG JENSEN SKIBSBYGGERI Helgolandsgade 40 . Esbjerg Telefon 12 32 89 ALT I NYBYGNINGER OG REPARATIONER
AGGER SKIBSVÆRFT Nybygninger og reparationer Smede- og Maskinværksted Agger, 7770 Vestervig tlf. (07) *94 15 55